БУХЫ ОРОНУУДАЙ ПРОЛЕТАРИНАР, НЭГЭДЭГТЫ!

Бурят Үнэн

КПСС-эй Бурядай обкомой, Улан-Удын горкомой, Бурядай АССР-эй Верховно Соведэй орган.

№ 198 (8723)
АВГУСТЫН 22
ПЯТНИЦА
1958 он

Сэн 20 мүнгэн

БРИГАДА, ЗВЕНО, АГРЕГАТ БҮХЭН ХУРЯАЛГЫНГАА ГРАФИК САГ СООНЬ ДҮҮРГЭХЭ ЁҺОТОЙ

Амяарлан хуряалгые тоодоггүйһөө...

Энэ жэлдэ Кяхтын аймагай колхозуудтахи таряалангай ехэнхи хуби дээрэ шэнниисын, хара таряанай ургаса муу бэшээр гараад, хаа хаанагүй нэгэ жэгдэ шахуу эдеэгээ хүсэжэ эхилээ һэн. Тиимэһээ колхоз бүхэн тарянайнгаа ургасые хаһа сагтань имагтал амяарлан хуряажа, богони болзорто, гээлтэ хоролтогүйгөөр абахын түлөө эршэмтэйгээр тэмсэхэ зэргэтэй байгаа бшуу.

Теэд аймагай колхозуудта таряа хуряалгын эхилһээр арбаад гаран хонобошье, артель бүхэн амяарлан хуряалгые хаһа сагтань һайнаар эмхидхээ гэхын аргагүй.

Һаяхан эндэхи Калининай нэрэмжэтэ колхозой (түрүүлэгшэнь нүхэр Цикало, агрономынь нүхэр Кудинова) таряалан дээгүүр ябажа, ургаса хуряалгын ажал хүдэлмэреэр һонирхоһон байнабди.

Тус колхозой Кяхтын Адагтахи нилээд ехэ газарай тарянай ургаса үргэлжэдөө эдеэшэжэ, аяар августын эхеэр амяарлан хадажа эхилхээр болоһон байгаа. Тиигээдшье тэрэ үедэ аймагай хүдөө ажахын инспекциин агрономууд таряаень үзөөд, мэнэ гэһээр амяарлан хадажа эхилхэдэ болохо гэжэ заабари үгөө һэн.

Зүгөөр артелиинхид таряа хуряалгадаа бэлдээгүй нобшорһоор, амяарлан хуряалгадаа 7—8 хоногоор хожомдожо ороһон байха юм. Тиигэжэ эндэхид амяарлан хуряалгые тоогоогүй, энэ хүдэлмэридэ хүсэд һайнаар бэлдээгүй дээрэһээ үнэтэ сагаа дэмы хосороожо, мүнөө болоходо тарянайнгаа ургасые гээлтэдэ оруулха аюулда хүргэбэ.

Гадна, тус колхоздо таряа хуряалгашье тон эмхигүйгөөр эхилэнхэй. Эндэ хүдэлжэ байһан лафетнэ жатка, комбайнуудынь элдэб эсын шалтагаанһаа боложо ехээр һаатана. Жэшээлхэдэ, нүхэр Халимовай хүтэлбэрилдэг «С-6» комбайнай агрегат заһабарилгын мууһаа эбдэржэ, сүүдхэһээ үлүү саг соо юушье хээгүй. Мүн комбайнер нүхэр Базаровай даажа ябадаг «С-6» комбайнай агрегат хүсэд бүридхэгдөөгүй, бүхы хэрэгсэлээр хангагдаагүй дээрэһээ мүнөө болотор колхозойнгоо центртэ байһаар.

Тэрэшэлэн таряа хуряалгада ажаллагшадай байрлаха полевой стан задагай зайдан, тэндэхи гэр байрануудыншье заһабарилагдаа, сэбэрлэгдээгүй. Теэд эндэхи хүтэлбэрилэгшэд тэрээнээ заһабарилха, хүнэй байхаар болгохын түлөө юушье хэнэгүй. Мүн таряа хуряалгада хүдэлжэ байһан механизаторнууд болон колхознигуудта хүдэлмэри дээрэнь халуун эдеэ эмхидхээгүй байха юм.

— Таряанда ороһоорнай хүдэлмэри дээрэмнай нэгэшье дахин халуун эдеэн асарагдаагүй. Хүн бүхэн өөр өөрынгөө гэртэһээ эдихэ юумэ, ууха сай амһарта соо хэжэ ерэнэбди. Ядахын сагта умдаа харяаха бусалһан уһашье асарнагүй,—гэжэ механизаторнууд гэмэрэлдэнэ.

Тиихэдээ мүнөө ажаллажа байһан хуряалгын зарим агрегадуудта хоёр халаанда хүдэлхэ хүн дутуу. Олонхи комбайн, жаткануудынь һүни хүдэлхэ электрын гэрэлээр хангагдаагүй.

— Таряагаа һүни, үдэргүй хадаха, хуряаха арга боломжо манда бии. Теэд агрегадаймнай трактор, комбайн электрын гэрэлэй түхеэрэлгээр хангагдаагүй дээрэһээ үдэшын боро хараанаар комбайнаа байлгаха баатай болонобди,— гэжэ комбайнер нүхэр Савичев хэлэнэ.

Бригада, хуряалгын комплексно агрегат бүхэнэй хоорондо социалистическэ мүрысөөн эмхидхэгдээгүй. Ставрополиин таряашадай үнэтэ уряа үүсхэлыешье механизаторнуудай дунда дэмжүүлхэ, тусхай уялга абхуулха тушаа юуншье хэгдээгүй. Колхозой бригадануудта механизаторнуудай хэһэн хүдэлмэришье хаһа сагтаа бүридхэгдэжэ, дүнгынь согсологдоногүй.

Саашадаа колхозой правлени, партийна организаци ойрын үдэрнүүдтэ бүхы дутагдалнуудаа дары усадхажа, ажалайнгаа эмхидхэл эрид һайжаруулха хэмжээ абаха зэргэтэй.

П. Листов.

Коммунистнуудай һуралсал зүбөөр эмхидхэхэ

...оммунистнуудай политическэ ...эрэлэй системэдэхи һуралсалай ...аха жэл октябриин 1-һээ эхилхэнь. ...оммунистнуудай политическэ бэ... ...аажа дээшэлүүлхэ байһые ...ркойлго, кружогууд, политһур... ...уудууд болон семинарнуудые ...нудхэ хүдэлмэри республикын ...ийна организацинуудта мүнөө ...гдажа байна.

...арксистско-ленинскэ теориие ...мунистнууд, бүхы ажалшадай ...ргэлхэ, гүнзэгыгөөр шудалха ...аг арга нүхэдэй КПСС-эй Цент... ...а Комитедэй анхарал орол... ...ашаар манайда байгуулаг... ...ай.

...аркс, Энгельс, Ленинэй, тэрэ... ...Коммунистическэ партиин, ...осорондын хүдэлмэришэнэй хү... ...ой элитэ ажал-ябуулагшадай ...олууд олоор хэблэн гаргагдаа, ...аһааршье байна.

...арксизм-ленинизмын гол удхые ...улһан, мүн КПСС-эй түүхын, ...софиин шэнэ номууд, мүнөө ...хэблэгдэхэ байна. Политиче... ...кономиин учебник шэнээр хэб... ...гаргагдаха. Политһургуули... ...ургашадта туһаламжа гэ... ...ом бурят хэлэн дээрэ оршуу... ...анхай. Партиин XX съездын ...шиидхэбэринүүдэй гараһан... ...ойшо пропагандые коммунис... ...ескэ байгуулалтын дүршэлтэй ...а холбоотойгоор ябуулха, идей... ...дүүжүүлгын үүргыень дээшэ... ...эргэтэ ехэ анхарал хандуу... ...адаг болоо.

...эргэшэ жэлдэ 25 мянга гаран ...элдэб кружогуудта һураха, ...бээ даагаад, марксистско-ле... ...кэ теори шудалха һэн. Олохон ...ийна организацинуудай кружо... ...теоретическэ семинарнууд ...н конференцинүүдтэ һурагшад ...һонирхолтойгоор хабаададаг ...гаа. Эдэ занятинууд коммунист... ...дай эдэбхи хэшээл дээшэлүүл... ...партиин, Советскэ правительст... ...шиидхэбэринүүдые бэелүүлхын ...өө тэмсэлэй түрүү зэргэдэ ябаха ...эгтэнь тэдээндэ туһалдаг бай... ...Коммунистнуудай яажа һура... ...байһые зүбөөр тодорхойлгоһоо ...итическэ һуралсалай шанар, ...мунистнуудай эрдэм ухаагаа ...эшэлүүлгэ нилээд дулдыдадаг гэ... ...дуй дүршэл харуулна.

...оммунистнуудай юрэнхы эрдэ... ...э дээшэлүүлхэ хэрэгтэнь горьтой ...арал хандуулха шухала. Үдэ... ...н һургуулинуудта һураха, мүн ...да, дээдэ һургуулинуудта заоч... ...ор һураха гээшэ коммунистнуу... ...й идейно-политическэ талаараа ...аха шухала аргануудай нэгэн ...оно.

...рэхэ һуралсалай жэлдэ шэнэ ...элэй кружок байгуулагдаха юм. ...оретическэ эрдэмэй үндэһэ һуу... ...э гэһэн номоор политическэ бэ... ...элээ дээшэлүүлһэн коммунист... ...д марксизм-ленинизмын гол уд... ...э шудалха кружогуудта һура... ...нь. Энээндэ коммунистнуудай ни... ...эд олониинь хабаадуулагдаха ...гэтэй. Эдэ кружогуудта ороһон ...мунистнууд научна социализ... ...н теориин, марксистско-ленинскэ ...лософиин, политическэ эконо... ...ин үндэһэ һуурийе шудалха юм. ...хэдээ, хэблэлһээ гарахаяа бай... ...шэнэ ном хэрэглэхэ зэргэтэй.

...арксизм-ленинизмын теори ...эзгыгөөр шудалхые хүсэгшэ... ...бэлэдхэлые хараада абан, ...эниие КПСС-эй түүхэ, философи, ...итическэ экономи гү, али тусхай ...номико шудалха кружогуудта ...улха хэрэгтэй.

...үнөө ябуулагдажа байгаа поли... ...а шудалха олохон кружогууд ...публикын аймагуудта үнгэрэг... ...жэлдэ байгуулагдаһан юм. ...гэжэ һурахые яахадаа олон хүн ...эдэг байгааб гэхэдэ, эдэ кру... ...гуудта орожо һурагшад манай ...оной дотоодын болон уласхооронды байдалай үдэр бүриин асуудалнуудые шудалдаг байна. Энэнь ажалшадай дунда политическэ хүдэлмэри ябуулхадань тэдэнэртэ туһалдаг байна бшуу. Бэлэдхэл һайнтай политпропагандистнуудые олоожо, мүнөө жэлдэшье эхин шатын бэлэдхэлтэй коммунистнуудта зорюулан иимэ кружогуудые эмхидхэхэ, тиихэдэ бусад кружогуудта тобшохоноор политинформаци үнгэргэжэ байхада таарамжатай байна. Экономическэ һуралсал эмхидхэлгэдэ горьтой анхарал хандуулха шухала. Тарбагатайн, Заиграйн, Баргажанай, Байкало-Кударын аймагуудта үнгэргэшэ жэлдэ экономическэ конференцинүүд үнгэргэдэг, кружогууд болон семинарнууд, аймагай партийна һургуулинууд хүдэлдэг байгаа. Иимэ һуралсал хүтэлбэрилхы хүдэлмэрилэгшэдэй гол ажалдань һайнаар нүлөөлдэг, экономическэ эрдэмэй ухаанай теоретическэ заабаринуудые ойлгожо абахадань туһалдаг байһан юм. Иимэ һуралсал мүнөө жэлдэшье үргэнөөр эмхидхэгдэхэ ёһотой.

Совет арадай болбосоронги болохо тудам коммунистнуудай юрэнхы эрдэм горьтойгоор дээшэлнэ. Тиимэһээ олон нүхэд марксистско-ленинскэ теориие бэеэ даагаад шудалха аргатай. Иимэ коммунистнуудта һуралсалаа эмхидхэлгэдэнь партийна организацинууд, политическэ гэгээрэлэй байшангууд болон кабинедүүд туһаламжа үзүүлхэ, һуралсалайнь түсэбые хараалха, хүдэлмэриин дүнгые шалгаха гэһэн маягаар дүүргэжэ байһыень һонирхохо үүргэтэй гээшэ.

Эдэ бүгэдэһөө уламжалан, партийна комитедүүд, эхин организацинууд политическэ һуралсалые бүри тодорхой һайнаар хүтэлбэрилхэ ушартай болоно. Мүн пропагандистнууд, консультантнуудые зүбөөр хубаарилан табиха, өөһэдынь хүтэлбэрилхэ семинар болон кружогуудые бүридүүлхэ хэрэгтэ тэдэниие хабаадуулха шухала байна.

Коммунистнуудай яажа һураха байһые тодорхойлгодо КПСС-эй зарим айкомуудай ёһо тэдыгээр хандадаг байһаниинь шалгалтаар элирээ. Үнгэрэгшэ жэлэй алдуу дутуунуудые партиин Тарбагатайн айком дахяад дабтаба. Жэшээлхэдэ, хүдөө ажахын техникые шудалхын тулада аймагай эдэбхитэдэй экономическа семинар эмхидхэхэ гэжэ түсэблэнхэй. Энэнь механизаторнуудай техминимум шудалдаг һуралсал шэнги байхаар хараалагдана. Энэ хадаа хүдэлмэрилэгшэдэй экономическа эрдэм дээшэлүүлхэ хэрэгые үйлэдбэриин юрын асуудал зүбшэн хэлсэлгээр хизаарлаха гэһэн һэдэлгэ болоно гээшэ. Ториин аймагай партийна организацинуудта политһургуулинууд эмхидхэгдэхээр хараалагданхай. Теэд олонхи коммунистнуудынь политическэ эрдэм мэдэсэ багатай байха юм. Тиихэтэй хамта мүнөө ябуулагдажа байгаа политикын асуудалнуудые шудалха кружогууд ямаршье үндэһэ баримтагүйгөөр байгуулагдадаг ушар бии. Иимэ дутуунууд Закаменай, Прибайкальска болон бусад зарим аймагуудта үзэгдэһэн байна. Зарим партийна организацинууд кружогуудые бүридүүлгэдэнь комсомолой организацинуудта зохихо туһаламжа үзүүлнэгүй. Эдэ дутуунууд һуралсалай жэлэй эхилтэр зайсуулагдаха зэргэтэй.

Марксизм-ленинизмын бүгэдые илагша үзэл сурталые үргэнөөр тайлбарилан ойлгуулха гээшэ манай республикын үмэнэ партиин Централһна Комитедэй, Советскэ правительствын табиһан ехэ зорилгонуудые болзорһоонь урид дүүргэхын түлөө тэмсэлдэ ажалшадай политическэ, ажалай дэбжэлтэ саашадань дээшэлүүлхэ хэрэгтэнь областной партийна организацида туһалха байһаниинь лабтай.

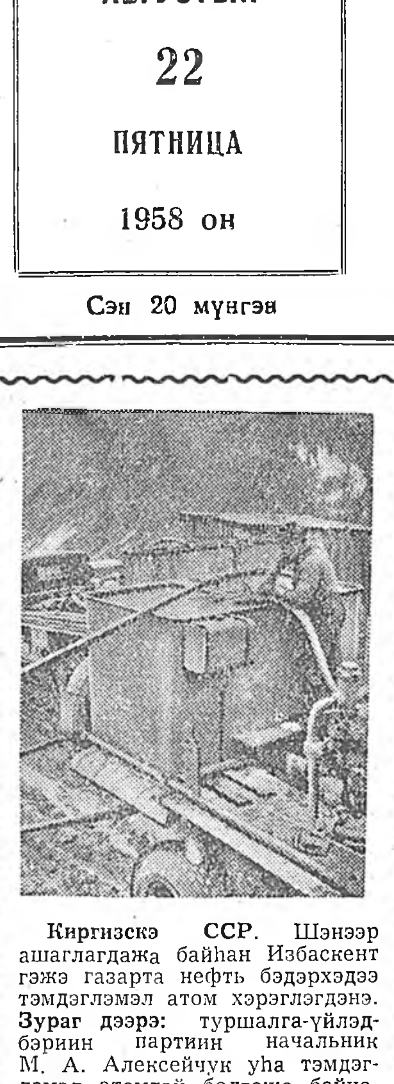

Киргизскэ ССР. Шэнээр ашаглагдажа байһан Избаскент гэжэ газарта нефть бэдэрхэдээ тэмдэглэмэл атом хэрэглэгдэнэ.
Зураг дээрэ: туршалга-үйлэдбэриин партиин начальник М. А. Алексейчук уһа тэмдэглэмэл атомтай болгожо байна.
ТАСС-эй фотохронико.

Зүүн Сибириин үйлэдбэрилгын хүсые хүгжөөхэ конференци

ЭРХҮҮ, августын 20. (ТАСС). Зүүн Сибириин үйлэдбэрилгын хүсые хүгжөөхэ конференцидэ августын 20-до тус тус һалбаринуудаар секцинүүд хүдэлжэ эхилээ. Хамта дээрээ 13 секци байгуулагдаа. Ороноймнай элитэ эрдэмтэд—академигүүд болон гэшүүн-корреспондентнүүд, наукын докторнууд секцинүүдэй хүдэлмэри хүтэлбэрилнэ.

Энергетикын секциин заседани дээрэ иимэ секцинүүдэй тус тус экономическа районуудта хүдэлжэ, ямар үрэ дүн туйлаһан тухайнь мэдээсэл шагнагдаа. Зүүн Сибириин экономическа районуудай бүхы энергетическэ баялигые комплексноор хэрэглэхэ тушаа асуудалда үгэ хэлэгшэд гол анхаралаа хандуулба. Эрдэмтэд, проектнэ организацинуудай хүдэлмэрилэгшэд элидхэл хэжэ, гидроэлектростанцинуудые бариха, нуур сөөрэм байгуулха, мүн Сибирьтэ нэгэн бүхэли энергетическэ системэ байгуулжа, тэрэниие саашадаа СССР-эй Европодохи хубиин энергосистемэтэй нэгэдхэхэ тухай асуудал хаража үзөө.

Дээдэ һургуулинуудта оролтын шалгалта дүүрэбэ

Августын 20-до дээдэ һургуулинуудта оролтын шалгалта боложо дүүрээ. Советскэ Союзай нютаг бүхэнһөө ерэһэн хүбүүд, басагадһаа 40 мянга шахуу мэдүүлгэ гансал Москвагай 88 дээдэ һургуулинуудта ороһон байна.

Энэ жэлдэ Москвагай гүрэнэй университедэй бүхы факультедүүдэй нэгэдэхи курсануудта 4 мянга гаран студентнэр абтаа. Абтагшадай дунда ажал хэжэ байһанаа ерэһэн хүнүүд олон.

(ТАСС).

Волжско гидроэлектростанциин барилгашадай митинг дээрэ нүхэр Н. С. Хрущевой хэлэһэн үгэ ном боложо гараба

Владимир Ильич Ленинэй нэрэмжэтэ Волжско гидроэлектростанциин барилгашадай митинг дээрэ нүхэр Н. С. Хрущевой хэлэһэн үгые политическэ литературын гүрэнэй хэблэл ном болгожо гаргаа.

Энэ ном олоор хэблэгдээ.

(ТАСС).

Олон үхибүү түрэһэн эхэнэрнүүдтэ „Эхэ-Герой" гэһэн хүндэтэ нэрэзэргэ олгогдобо

1958 оной августын 14-дэ абтаһан СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Указай ёһоор, Бурядай АССР-эй арба, арбаһаа дээшэ үхибүү түрэжэ хүмүүжүүлһэн иимэ эхэнэрнүүдтэ «Эхэ-Герой» гэһэн хүндэтэ нэрэзэргэ олгоод, «Эхэ-Герой» гэһэн орденуудые, СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй грамотануудые барюулха гэжэ тогтоогдоо:

1. **Жарникова** Акулина Андреевна—гэрэй эзэн эхэнэр, Кударын аймагай Кудара-Сомон тосхон.
2. **Пьянникова** Анастасия Ивановна—гэрэй эзэн эхэнэр, Заиграйн аймагай Илька тосхон.
3. **Рыморева** Афимья Куприяновна—Тарбагатайн аймагай Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой гэшүүн.
4. **Трифанова** Елена Яковлевна—Тарбагатайн аймагай «Советская Россия» колхозой гэшүүн.

Механизаторнуудай мүрысөөн улам үргэдэнэ

Кударын аймагай колхозуудай механизаторнууд таряа хуряалгаяа эмхитэйгээр ябуулжа байна. Августын 10-һаа 15 болотор орооһото ургамалнуудай гурбанай нэгэ хубинь гэхэ гү, али гурба мянга гаран гектар сабшагдаа. Таряа хуряалгаар Куйбышевай нэрэмжэтэ, «Путь к коммунизму» болон Кировэй нэрэмжэтэ колхозууд түрүүлжэ ябана. Эдэнэр шэниисэ, хара таряанайнгаа 50—60 процентые хадаад байна.

Хуряалга дээрэ механизаторнууд эдэбхитэйгээр ажаллана. Тэдэнэр Николай Мамайн жэшээгээр үдэр бүри лафетнэ жаткаар даабариһаа гадуур 10 гектар таряа хадаха, хадагдаһан 15 гектар таряа суглуулха гэһэн уялгаяа амжалтатайгаар дүүргэнэ. Куйбышевай нэрэмжэтэ колхозой лафетнэ жаткын машинист Виктор Кожевников зургаан үдэр соо 230 гектар хадаа. Механизаторнууд Николай Воробьев, Георгий болон Иван Кожевниковтэн комбайнаар 10 гектарай орондо 20 гектар хүрэтэр таряа суглуулжа сохино. Энэ колхозой механизаторнууд таряанайнгаа 95 процентые амяарлан хуряаха гэжэ шиидэнхэй.

Эдэнэртэй мүрысэдэг «Путь к коммунизму» колхозойхид 900 гаран гектар таряа хадаад байна. Суута механизаторнууд Иннокентий болон Иван Жарниковтанай комплексно агрегадууд абаһан уялгаяа нэрэтэй түрэтэйгөөр дүүргэнэ. Иван Жарниковай агрегадта хүдэлдэг лафетнэ жаткын машинист Геннадий Жарников үдэртөө 40—45 гектар хадажа, хүдэлмэриин 9 үдэрэй туршада 370 гектар хадаа. Мүн Иннокентий Жарниковай агрегат 320 гектар хаданхай. Энэ колхозойхид таряанайнгаа мүн лэ 95 процентые амяарлан хуряаха юм.

Мүн Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой эрхим механизатор Доржо Улахановай агрегат 250 гектар, Санжа Цыреновэй 230 гектар хадаад байна.

Кировэй нэрэмжэтэ колхозой поли дээрэ Афанасий Андреев, Илья Степанов гэгшэдэй агрегадууд долоон үдэр соо тус тустаа 200 гаран гектар хадаа. Энэ колхозой гурбадахи бригадада лафетнэ жаткын машинист Александр Веревкин, тракторист Иннокентий Дампиловтай суг хүдэлжэ, табан үдэрэй туршада 165 гектар хадаһан байна. Тус колхоз бүхыдөө мянга гаран гектар хаданхай.

Ранжуровай нэрэмжэтэ колхоздо лафетнэ жаткын машинист Иван Аносов, Афанасий Унагаев, Иван Хлебников гэгшэд үдэртөө 30—35 гектар хадана.

Механизаторнуудай иимэ эршэмтэй һайнаар хүдэлжэ байһанай эшэ үндэһэниинь юун бэ гэхэдэ, партиин райком, колхозуудай партийна эхин организацинууд, правленинүүд тэдэнэй дунда социалистическэ мүрысөө үргэнөөр дэлгэрүүлжэ, эмхидхэлэй болон политическэ хүдэлмэри саг үргэлжэ ябуулдаг. Колхозуудта хуряалгын түсэб наринаар зохёогдожо, комплексно агрегадууд эмхидхэгдэжэ, тэдэнэртэ таряалангай тусхай полинууд даалгагдажа үгтэһэн байгаа. Тиимэһээ механизатор бүхэн хүдэлмэриингөө түлөө харюусаха, һайнаар хүдэлбэл, нэмэлтэ түлбэри абаха болоно.

Куйбышевай нэрэмжэтэ колхозой правлени хуряалга дээрэ ябаһан механизаторнуудай түлөөһые шэнээр тогтооһон байна. Тэрэнэй ёһоор, лафетнэ жаткын машинистнуудай үдэртөө даабаряа (18 гектар) дүүргээд байбалнь, гектар бүридэнь 0,5 ажалта үдэр, 1 түхэриг 50 мүнгэн түлэгдэнэ. Хэрбээ 30 гектарһаа дээшэ хадабалнь, гектар бүридэ нэгэ ажалта үдэр, нэгэ түхэриг 50 мүнгэн түлэгдэдэг байна. Үдэрэйнгөө даабариие дүүргээгүй механизаторнуудта 25—30 процент бага түлөөһэн тогтоогдонхой.

Эдэ бүгэдэһөө гадна, партиин райком болон аймгүйсэдком колхозуудта техническэ туһаламжа хүргэхэ талаар бии байгаа дутагдалнуудаа усадхахыень Ехэ Кударын болон Хамнигадайн РТС-үүдэй хүтэлбэрилэгшэдтэ шанга эрилтэ табиһан байна. Тэрэнэй ашаар эдэ РТС-үүд хуряалгын үедэ колхозуудта техническэ туһаламжа хараа байса һайжаруулаа. Мүн аймагай худалдаа наймаанай болон культурно-гэгээрэлэй эмхи зургаанууд таряа хуряалгада ябагшадай эрилтые хангаха талаар нилээд оролдолго гаргажа байна.

С. Таханов.

Гүрэндэ таряа тушаажа эхилбэ

ТОРИ. (Телефоноор абтаба). «Улаан Бургалтай» колхоз аймаг соогоо эгээн түрүүлэн гүрэндөө таряа тушаажа эхилбэ. Энэ колхоз эрхим шанартай 1500 пүүд таряа гүрэндэ тушаагаа.

Ж. Бадмаев.

Таряанай тоогууд бэлдэгдэнэгүй

Зэдын колхозууд таряа хуряалгада ороһоор үнихэн болобо. Тэндэхи Доржо Банзаровай нэрэмжэтэ колхоздо шэниисэ, ячмень түлэг дундаа хуряагдажа байна.

Гэхэ зуура, шэнэ ургасын таряае сэбэрлэхэ, хатааха, хадагалха тоогуудаа саг соонь заһабарилха, бэлдэхэ тухайда энэ колхозой хүтэлбэрилэгшэд эртээнһээ анхаралаа табяагүй байшоо. Дээдэ Үшөөтэй тосхондо дүтэхэнэ колхозой ехэ тоог бии юм. Тэрэнь оройдоол һаянай хорёологдожо, сэбэрлэгдэжэ эхилээ. Гадна, эндэ орооһо таряа сэбэрлэдэг хоёр зернопульт заһабарилагдаагүй хэбтэнэ.

Нэгэдэхи комплексно бригадын тоог мүнөө буртаг үбһэндэ даруулшоод, хорёоншье хуушаржа муудашоод, хулгана, зумбараанай байра болоод байна. Бригадир нүхэр Д. Аюшеев эдэ бүгэдые һайса мэдэжэ байһан аад, зохихо хэмжээ абанагүй.

В. Башаров.

Таряа хуряалгаар түрүү бригада

Бичурын аймагай Ждановай нэрэмжэтэ колхозой тарян ажалай нэгэдэхи бригада таряа хуряалгын хүдэлмэриие эмхитэйгээр ябуулна. Энэ бригадын поли дээрэ нэгэ самоходно, гурбан «Сталинец-6» гэжэ маркын комбайн, мүн лафетнэ хоёр жатка ажаллажа байна.

Комбайнуудые нэгэшье час һаатуулангүй хүдэлмэрилүүлхын тулада поли дээрэһээ таряа зөөлгэдэ унаа морин олоор табигданхай. Тэдэнь комбайнһаа гараһан таряа таһалгаряагүй зөөжэ үрдинэ.

Комбайнернууд Жамса Аршанов, Александр Сафонов гэгшэд үдэр соо 10 гектар талмайн таряа хуряаха нормотой байһан аад, 12—20 гектар хүргэнэ.

Г-Ц. Доржиев.

Сэлэнгын аймагай Тельманэй нэрэмжэтэ колхозой комбайнернууд таряа хуряалгын эхилһэнһээ хойшо бүтээсэ ехэтэйгээр ажаллана. Комбайнер Иши Балдамаксаров, Даши Цыбденов эдэ үдэрнүүдтэ үдэр бүриингөө даалгабариие 200 процент дүүргэнэ. Эдэнэр 4, 5 үдэрэй турша соо 77 га таряа хуряагаа. **Зураг дээрэ:** комбайнер Иши Балдамаксаров таряа хуряажа ябана.

Л. Хайдуровай фото.

Таряа тушаахa түсэбөө Таджикска ССР, Владимирска область болзорһоонь урид дүүргээ

...аджикска ССР-эй колхознигууд, ...ханизаторнууд, совхоз, МТС, ...С-үүдэй хүдэлмэришэд, хүдөө ...ахын мэргэжэлтэд гүрэндэ таряа ...ааха, худалдаха түсэбөө 107 ...оцентээр болзорһоонь урид дүүргэбэ. Республикын колхоз, совхозууд өөһэдтөө хүсэд хүрэхэ намарай, хабарай таряанай үрэһэ хаагаад, колхознигуудайнгаа ажалта үдэртэ таряа хубаана, мал ажалдаа үбһэ тэжээл бэлэдхэнэ.

* * *

...ладимирска областиин хүдөө ...ахын хүдэлмэрилэгшэд таряа ...шааха түсэбөө болзорһоонь урид, августын 17-до 101,6 процент дүүргэээ. Гүрэндэ таряа тушаалга, худалдалга үргэлжэлһөөр.

ПАРТИЙНА АЖАБАЙДАЛ

Мал ажалда онсо анхарал хандуулха

КПСС-эй ЦК-гэй июниин Пленумэй, партиин Бурядай обкомой IV пленумэй шиидхэбэринүүдые дүүргэхэ талаар аймагай парторганизациин зорилгонууд гэhэн асуудал КПСС-эй Закаменай айкомой ээлжээтэ пленум дээрэ hаяхан зүбшэн хэлсэгдэбэ.

Аймагай колхозууд мал ажал хүгжөөхэ, ашаг шэмыень дээшэлүүлхэ талаар зарим тэды амжалта туйлаа гэжэ элидхэлшэ, партиин айкомой секретарь нүхэр Ринчино тэмдэглээ. 1957 ондо аймаг дотор hү hаалга, гүрэндэ тушаалга 1953 онойхитой сасуулхада 224,7 процентээр, мяха абалга, гүрэндэ тушаалга хоёр дахин, нооhо хайшалалга нэгэ хахад дахин нэмэhэн байна. Колхозуудай олзо доходшье ехэ болоо. Үнгэрhэн жэлдэ аймагай колхозууд 1953 онойхиhоо 5 миллион 140 мянган түхэриг үлүү олзо олоhон байна.

Колхозуудай ажабайдалые бэхижүүлхэ, хүдөө ажахын продуктнуудые абалгые дээшэлүүлхэ хэрэгтэ партиин ЦК-гэй июниин Пленумэй тогтоол тон ехэ удхашанартай гэжэ элидхэлшэ болон үгэ хэлэгшэд тэмдэглэбэ.

1957 ондо аймагай колхозууд хамтадаа 9,4 миллион түхэриг олзо олоhон байгаа hаа, энэ жэлдэ 14—15 миллион түхэриг хүрэтэр абаха гэжэ тухайлагдана. Гансал гүрэндэ мяха худалдалгаhаа аймагай колхозууд 3 миллион хахад түхэриг олзо нёдондонойхиhоо үлүү ехээр оруулха болоно.

Аймагай колхозуудай жэл соо олодог бүхы олзын 90 шахуу процентнь гансал мал ажалhаа ородог юм. Гэбэшье, аймаг дотор адуу мал олошоруулха, малай ашаг шэмэ дээшэлүүлхэ хэрэгтэ ехэхэн дутагдалнууд бии байhаар.

1953 онойхитой сасуулхада эбэртэ бодо малай тоо 16 процентээр, hаамхай үнеэд 14 процентээр үсөөрhэн байха юм. «Коммунизмын зам» колхоздо эбэртэ мал 42,8 процентээр, «Дружба» колхоздо 29,4 процентээр, «Байгал» колхоздо 13,5 процентээр үсөөрөө. Колхозуудай адуу малай тоо толгой жэл үнгэрхэ бүри яахадаа иигэжэ үсөөрнэб гэхэдэ, адуу мал ехээр гарзална, олоороо hубайрна, гадна доторой хэрэгсэлдэ олоор гаргашалагдана. Һүүлшын дүрбэн жэлэй турша соо «Коммунизмын зам», «Дружба», «Байгал», «Родина» колхозуудта хамтадаа 11500 толгой бүхы түрэлэй мал үхэhэн, 6 мянган толгой мал доторой хэрэгсэлдэ гаргашалагдаhан байха юм. Адуу малай олоор үхэдэг, hубайрдаг, доторой хэрэгсэлдэ гаргашалагдадаг дээрэhээ тэрээнhээ абтадаг ашаг шэмэнь бирататайгаар дээшэлнэгүй. Зарим колхозууд мүнөө жэл нёдондонойхиhоо hү багаар hаана, гүрэндэ тушаалгаяа удааруулжа байна. Мүн мяха абалгада мүртэй анхарал хандуулагданагүй.

Энэ жэлдэ гүрэндэ тушаагдаhан эбэртэ малай шэгнүүр аймаг дотор дунда зэргээр оройдоол 190 кг. болоhон байна.

Орооной хүдэлмэриин hулаар табигдаhан дээрэhээ адуу мал олоороо hубайрна. Энэ жэл 100 толгой эхэ малhаа оройдоо 54 тугал, 57 хурьган, нэгэ эхэ гахайhаа 8,4 поршоонхо абтаа.

— Аймагай бүхы колхозуудта адуу малай үүлтэр hайжаруулха хүдэлмэри тон hулаар табигданхай. Зооветеринарна мэргэжэлтэд, зарим колхозой хүтэлбэрилэгшэд энэ шухала хэрэгтэ анхаралаа багаар хандуулна. Мүн эрдэм ухаанай туйлалтанууд болон түрүүшүүлэй дүй дүршэл ажахыда тон удаанаар, заримдаа хазагайруулагдан нэбтэрүүлэгдэнэ. Зооветеринарна мэргэжэлтэд малаа зоотехническэ заабаряар харууhалха, ашаг шэмыень дээшэлүүлхэ хэрэгтэ малшадые тон муугаар hургана. Баhа аймаг дотор тусхай эрдэмтэй зооветеринарна мэргэжэлтэд үсөөн, дээдэ эрдэмтэй оройдоол гурбан врач, дээдэ эрдэмтэй нэгэ зоотехник ажаллана. Тусхай дунда hургуулитай ветеринарна фельдшер аймагта нэгэншье үгы (бултадаа жэлэй курса дүүргэhэн хүнүүд ажаллана),— гэжэ үгэ хэлэгшэд нүхэр Спиридонов, Аюров, Щербаков гэгшэд шүүмжэлбэ.

Пленум дээрэ «Коммунизм» колхозой түрүүлэгшын орлогшо нүхэр Балуевай «адуу малаа олошоруулха, мяха абаха талаар абаhан уялгануудай дүүргэлтэ тухай», «Победа» колхозой партийна эхин организациин секретарь нүхэр Соктоевой «Колхознай hү hаалгаар абаhан уялгаяа ямараар дүүргэжэ байнаб» гэhэн нэмэлтэ элидхэлнүүд шагнагдаhан байна.

Хүдөө ажахын продуктнуудай шэнэ сэн нютаг нютагай эрхэ байдалда тааруулагдан харагдаа. Энээнhээ колхоз бүхэн ехэхэн нэмэлтэ олзо абаха ёhотой. Хэрбээ нёдондо жэл манай колхоз гүрэндэ адуу малай продуктнуудые тушаалгаhаа 900 мянган түхэриг олзо олоhон байгаа hаа, мүнөө жэл нёдондонойхиин тухайе тушаагаа hаа 1 миллион 600 мянган түхэриг олзо абаха байна. Колхознай мяха, hү, нооhо үшөөшье ехээр тушааха арга боломжотой,— гэжэ Сталинай нэрэмжэтэ колхозой түрүүлэгшэ нүхэр Хубанов мэдүүлбэ.

— Бэлэдхэлэй органуудай хүдэлмэриие саашадань hайжаруулха хэрэгтэй. Манай аймагай колхозууд гүрэндэ тушааhан малаа Улан-Удын мяханай комбинат хүрэтэр амидаар туужа абаашана. Тиихэдэнь Улан-Удэhээ Городок город тээшэ мяха тээhэн машинанууд ходо ябажа байдаг юм. Аймагай колхозуудай гүрэндэ тушааhан мал сэхэ Городогто абажа, тэндэ мяханай комбинадhаа нэгэ багаханшье цех гү, али холодильник эмхидхэхэ хэрэгтэй, тиигээ hаа, колхозууднай мал туулгада үлүү гаргаша гаргахагүй hэн,—гэжэ партиин айкомой гэшүүд нүхэд Щербаков, Цыдыпов гэгшэд тэмдэглэhэн байна.

Аймагай колхозуудта мал ажалда онсо анхарал хандуулха, адуу малай тоо толгой олошоруулха, ашаг шэмыень дээшэлүүлхэ, эбэртэ малай, хонидой үүлтэрые hайжаруулха талаар хэмжээнүүдые хараалhан тогтоол пленум батала абаа.

Мүн пленум дээрэ «Аймаг дотор соёл культурые хүгжөөхэ гурбан жэлэй добтолго тухай» гэhэн асуудалаар партиин айкомой секретарь нүхэр Балдаевай элидхэл зүбшэн хэлсэгдэhэн байна.

Б. Ванчиков.

Николай Мамайн жэшээгээр

Байгалай леспромхозой «Безымянный» гэжэ модоной пунктын коллектив Донбассай алдарта шахтёр Николай Мамайн жэшээгээр, ажалладаг юм. Тэдэнэр үдэр, hарынгаа түсэбые үлүүлэн дүүргэхын хойноhоо эрмэлзэн ажаллажа байхадаа «Забайкаллес» комбинадай модо бэлэдхэлэй пунктнуудай дунда дэлгэрhэн мүрысөөндэ түрүү hуури эзэлдэг.

Тус пунктынхид үнгэрhэн хахад жэл соо бүтээсэ ехэтэйгээр ажаллажа, 10 hарын даабарие үлүүлэн дүүргээ. Тиигэжэ комбинадайнгаа дунда дэлгэрhэн мүрысөөнэй түрүү hууриада гараhан «безымяннынхидта» профсоюзай ЦК-гэй дамжуулгын Улаан туг, нэгэдэхи мүнгэн шан барюулагдаа hэн. Мүрысөөндэ илаhанай түлөө Улаан туг абажа байхадаа тус пунктынхид жэлэйнгээ түсэбые октябриин нэгэндэ дүүргэхэбди, тиигээд жэлэй дүүрэтэр түсэбhөө гадуур 20 мянган кубометр hайн шанартай модо бэлэдхэхэбди гэhэн уялга абаhан юм.

Хэлэhэндээ хүрэхын түлөө эндэхид урданайнгаа ажалай эршые багахашье hуладхахагүй, шэнэ амжалта туйлаха зорилготойгоор мүнөө хүдэлмэрилнэ. Тиихэдээ ажалайнгаа эмхидхэлые үдэрhөө үдэртэ hайжаруулжа, модо бэлэдхэхэ хүдэлмэридөө шэнэ технологи, түрүү арга дүршэл үргэнөөр нэбтэрүүлхын хойноhоо тэмсэнэд.

Пункт соогоо дэлгэрhэн мүрысөөнэй түрүү зэргэдэ нүхэд Кичигин, Бурцев, Иванов гэгшэдэй хүтэлбэрилдэг бага комплексно бригадынхид түрүү зэргэдэ ябадаг юм. Эдэ бригадынхид үдэрэйнгөө даабарие ходо үлүүлэн дүүргэхэдээ түсэбhөө гадуур 25—27 кубометр модо бэлэдхэжэ, Николай Мамайн уряада ажалай бэлэгээр харюусана. Тиихэдэ ажалай үндэр бүтээсэ туйлажа, нүхэдэйнгөө дунда алдар суудa гараhан крановщик Орлов, моторист Зелинский, шофёрнууд Молчанов, Харламов болон бусад жэшээтэ hайнаар хүдэлмэрилнэ.

Н. Тюрнев.

Ленинград. Ленинградай совнархозой химическэ промышленностиин управлениин завод мрамор, малахит болон элдэб янзын үнэтэ модоной орондо хэрэглэгдэхэ пластика гэжэ материал бүтээнэ.
Зураг дээрэ: нормоёо 150 процент дүүргэдэг хүдэлмэрилэгшэд Л. С. Богомолова, Н. А. Бабенко (баруун гар тээнь) гэгшэд бэлэн болоhон пластика гаргажа байна.

ТАСС-эй фотохронико.

Гурбан жэлэй соёлой добтолго

Нэгэ зэргэ гурбан культбаза баригдана

— Гурбан жэлэй соёлой добтолгын үедэ ямар хэмжээ-ябуулгануудые хараалаабта? —гэжэ Кударын аймагай Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой түрүүлэгшэ нүхэр Ивановhоо асуухадамнай, иигэжэ харюусаба:

— Олохон барилга хараалагдаа. Эдэнэй гол шухалань гэхэдэ, шэнэ клуб, хэдэн культбаза болоно. Нэгээ—полиин стан дээрэхи культбазаяа hаяхан ашаглалгада оруулаабди. Нүгөөдэ хоёрынь баригдажа байнхай. Эдэнэй дүүргэгдээд байхада, малшад, тарян ажалай хүдэлмэрилэгшэдэй дунда соёл болбосоролой хүдэлмэри бүри hайнаар ябуулха, тэдэнэй культурна, ажаhуудалай эрилтые хүсэд дүүрэнээр хангажа шадаха аргатай болохобди.

Колхозой центрhээ баруун урагшаа километрын газарта 2-дохи фермын малай байранууд, малшадай гэрнүүд харагдадаг. Эндэ колхозой мал үбэлжөөд, зундаа Сүхэ голой аралнууд дээрэ гаргагдадаг. Үбэлэй хүйтэн сагта hаалишад центрhээ ябажа ажаллаха баатай болодог, эдэнэй дунда зоотехническэ hуралсал, лекци гэхэ мэтые эмхидхэхэнь бэрхэтэй байдаг hэн.

Энээниие хараада абаад, колхозой правлени, партийна организаци уужам, hаруул культбаза бариха гэжэ шиидээ hэн. Мүнөө үедэ культбазынь барилга түлэг дундаа ябажа байна. Кударын аймагай колхоз хоорондын барилгашадай бүлэг энэ культбазые барина. П. Москвитинай хүтэлбэри доро 8 хүдэлмэришэн, 3 штукатурщик ажалладаг. Тэндэнь байрын 2 таhалга, улаан булан, столово, кухни байхаар хараалагдаа. Мүн наймаалагшагүй ларёк нээгдэхэ юм. Мүнөө дээрээ гэрэйнь торхо бодхоогдожо байнхай.

— Культбазануудаа удаан байхаар, шулуугаар баринабди. Энэ культбазамнай шлакоблогоор баригдажа байна. Октябриин нэгэн болотор дүүргэжэ ашаглаха түсэбтэйбди,—гэжэ нүхэр Иванов хөөрэнэ.

Фермэhээ тээ урагшаа, хадын арада 2-дохи комплексно бригадын хабаатай полиин стан бии юм. Эндэхи барилгануудай дундаhаа олон сонхотой, ута шулуун гэр илгаран харагдадаг. Энэнь hаяхан шулуугаар баригдажа ашаглалгада ороhон культбаза юм. Августын хахад багаар тус культбазые нээлгэдэ зорюулагдаhан суглаан болоhон байна. Культбазаяа түргөөр, hайнаар бариhанай түлөө 3 мянган түхэриг шан колхозой правлениин, партийна организациин зүгhөө барилгашадта барюулагдаба.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой хоёрдохи МТФ дээрэ баригдажа байhан культбаза.

— Июниин 12-то хорёод гаран хүн, гол түлэб механизаторнууд түрүүшын шулуу культбазын hууриада табяа hэмди. Тэрэ гэhээр 2 hара үнгэрөө. Энэ богонихон хугасаада бүтээсэ ехэтэйгээр, шударгыгаар ажаллажа, иимэ дорюун байшан бодхоогоод байнабди,—гэжэ барилгын бригадын бригадир, техник-барилгаша Ш. Э. Тугулдуров омогорхон хөөрэнэ.

Байшангай утань 30 метр, үргэниинь 10 метр. Досоонь столово, кухни, улаан булан, хамтын байра бии. Мүн хойто хажуудаа верандатай.

8 километрын газарhаа шулуун зөөгдэжэ, барилгада хэрэглэгдээ. Хамтадаа 260 кубометр шулуун, мүн ашагүй ехэ модон, цемент гэхэ мэтэ барилгын материал хэрэглэгдэhэн байха юм. Культбазын барилгада 2 мянган ажалта үдэр гаргашалагдаа.

Эндэ 65 наhатай Бадмаев Дамба барилгын эхилхэhээ хойшо дүүрэхэ хүрэтэрнь hайнаар ажаллажа гараа. Механизатор Д. Улаханов барилгада оролдосотойгоор хүдэлhэнэйнгөө удаа лафетнэ жаткада hуугаад, үдэртөө 40—45 гектар таряа хадажа бай... Мүн Б. Цыдыпов, Р. Радна... Н. Бадматаров, Д. Дорж... гэгшэд эршэмтэйгээр ажа... лаа.

— Ехэшье, уужамшье куль... базатай болообди. Ажалла... амархадашье урматай даа... гэжэ колхознигууд хөөрэл... нэ.

Сүхэ гол шадар колхозой ... гэдэхи комплексно бригад... фермэ байдаг. Эндэхи hаа... шад бултадаа залуушуул, ко... сомолшууд юм. Колхоз... центрhээ холо хадань эн... культбаза нээжэ, культур... гэгээрэлэй хүдэлмэри hайж... руулха шухала байгаа.

Эндэхи культбазын бари... гые гол түлэб гэрэй эзэн эх... нэрнүүд хэнэ. Хэдэн эхэн... нүүд өөhэдынгөө хүсөөр хи... пиисэ сохижо галдаад, куль... базын ханые бодхооно. Мод... хэрэгсэлнүүдыень үбгэн да... хашуул хэжэ, туhалалса... Нүхэд Дайнзанова, Шагду... ва гэгшэд эршэтэ ажалай ул... гэр жэшээ харуулна.

Кударын аймагай колхоз... дай, мүн Ленинэй нэрэмжэ... колхозой иимэ hайшаалт... үүсхэлые республикын бус... аймагуудай колхозууд дэмж... жэ, болбосон түхэлтэй куль... базануудые фермэ, поли... стан дээгүүрээ бариха зэрг... тэй гэжэ hанагдана. Тиигэж... гурбан жэлэй соёлой добто... гын үедэ хүдөөдэхи ажалш... дайнгаа культурна, ажаhуу... лай эрилтэнүүдые hайна... хангахын тула бүхы хүсэеэ э... сүүлхэ шухала.

А. Бадаев, манай тусх... кор...

Улан-Удэhээ агитбригада ерэбэ

— Үсэгэлдэр клубтамнай артистнууд ерээ. Бэрхээр наадаха гээшэнь,—гэлдэжэ байгаад, ажалhаа мэнэ hаяхан ерээд байhан hаалишад хөөрэлдэнэ.

Эдэ магтуулhан нүхэднай Улан-Удын Серовой нэрэмжэтэ клубай агитбригадынхид байба. Тэдэнэр Баргажанай аймагай Бодоной колхознигуудта урда үдэшэнь концерт табижа, сугларагшадые ёhотоор сэнгүүлhэн байгаа. Энэ агитбригада концертнүүдэйнгээ нэгэдэхи, хоёрдохи программануудые хэдэн газарта харуулаад, мүнөө гурбадахи программаяа Курумканай болон Баргажанай аймагуудай ажалшадта ВЛКСМ-эй Бурядай обкомой путёвкоор харуулхаяа ерэhэн байна.

Агитбригадын гурбадахи программа манай алдарта комсомолой 40 жэлэй ойдо зорюулагданхай. 14 хүнhөө бүридэhэн агитбригада ерэhэн лэ газартаа лекци уншаhанайнгаа hүүлээр кино харуулна, концерт табина. Лектор М. Б. Хитыновэй комсомол-залуушуулда зорюулжа, уласхоорондын темэнүүдээр уншаhан лекцинүүдые ажалшад hонирхолтойгоор шагнаба.

Концертын программада советскэ хүгжэмшэдэй дуунууд, арадай хатар танцанууд, плясканууд, Ю. Принцевэй «Жаргалта үйлсэдэ» гэжэ пьесэhээ абтаhан отрывогууд, сатирическэ шүлэг, баснинууд оролсоно.

Республика доторoo гурбан жэлэй соёлой добтолгодо хам оролсожо, Серовой нэрэмжэтэ клубай агитбригадынхид хүдэлмэридөө тон шэнэ, өөhэдынгөө hанаhан hонирхолтой зүйлнүүдые оруулжа шадана. Энэнь клубайхидай ехэ творческоор ажаллаhанайнь ашаүрэ мүн. Концерт бүхэнөө тэдэнэр колхозой фермын, үбhэшэдэй звенонуудай хэрэг ажал байдалтай шадамараар холбуулан табина. Залхуу хойрог, журам эбдэдэг хулиган, архинша хүнүүдэй байбал, тэдээниие наадалhан шог зүйлнүүдые түр зуура зохёожо, зоной урда харуулна. Энэнь тон зүб, концертын үедэ наада барюулагша хүн эшэжэ, дутуу дундаяа, муу ябадалаа болюулха ёhотой болоно бшуу.

Нааданай программын номернууд бултадаа тон hайнаар бэлдэгдэнхэй гэжэ концерт хараад байхада hанагдана. Виктор Измайловай «Залуу почтальоной дуун», «Адуушанай дуун» гэжэ фильмhээ «Түрэл хизаар», «Милицын старшина» гэhэн дуунууд, Ара Гергесовагай наадаhан бурят хатар танцанууд, мүн бэшэшье номернууд эрхим hайнаар бэлдэгдэнхэй. Олон дуунуудай бурядаар дуулагдаhаниинь hонирхолтой.

Агитбригада колхозой ажалда, соёл культурада зорюулагдаhан «дайшалхы хуудаhануудые», «молнинуудые», сатирын хуудаhануудые гаргажа ябана, плакат, диаграммануудые зуража үгэнэ, клубуудай ажалда бодото туhаламжа үзүүлнэ. Энэ мэтээр Серовой нэрэмжэтэ клубайхид Курумканай аймагай 14 газарта, Баргажанай аймагай 10 газарта ехэшэг ажал хүдэлмэри ябуулаа. Курумканай ажалшад агитбригадынхидай дурадхал, hанамжын дэбтэртэ олон тоото баясхалан бэшэhэн байна.

Серовой нэрэмжэтэ клубай агитбригада нютагай клубуудай, улаан булангуудай, культбазануудай ажал хүдэлмэридэ шэнэ хүсэтэ амисхал оруулжа, соёл культура улам саашань хүгжөөлгын гурбан жэлэй добтолгодо эршэтэйгээр оролсожо эхилбэ.

Д. Санданов.

Түмэрзамшадай посёлогто

Улан-Удын түмэр замай хүд... ришэдэй посёлогто жэл ерэх... дам олон дабхар шэнэ цэнэ гэ... олоор баригдана. Мүнөө жэл... hайнаар баригдаhан шэнэ гэр... тэ түмэрзамшадай бүлэнүүд ... роо оробо.

Михаил Давыдов, Валентин ... ханов, Николай Емелин гэгш... даадаг бригаданууд илангаяа ... наар ажаллажа, үйлэдбэри... даалгабарие 140—150 процен... рэтэр дүүргэнэ. Барилгашадай... дэлмэридэ механизаторнууд... туhа хүргэнэ. Тэдэнэр бари... талмай дээгүүр башенна кран... тодхожо, барилгын материа... дые гэрнүүдэй дээдэ дабхарнуу... гаргана. Мүн баригдажа ба... гэрнүүд дотор электролебедк... дые тодхоод, хүндэ юумэнүүды... гэнэ.

Эдэ бүхы барилгын хүдэлм... онhожоруулаад байхада ... лай бүтээсэ нилээд дээш... Зураг дээрэ: нүхэр В. К. Пле... вай хүтэлбэрилдэг монтажниг... бригада шэнэ баригдажа ба... гэрэй канализациин сорго h... жа байна.

Н. Дамбаевай фототе...

Таряа хуряалгые саг болзортонь дүүргэхын түлөө

Таряа хуряалгые эмхитэйгээр, гээлтэ хоролтогүйгөөр үнгэргэжэ, гүрэндэ талха тушааха, худалдаха түсэбөө саг болзортонь дүүргэхэ гээшэ колхозой партийна организацинуудай, хүдөөгэй коммунистнуудай гол зорилго болоно. Энээниие хараадаа абан, манай колхозой партийна эхин организаци таряа хуряалгада бэлэдхэлые хиналтадаа абажа, энэ шухала кампаниие амжалтатайгаар үнгэргэхэ хэрэгтэ гол анхаралаа табина.

Таряа хуряалгын эхилхэhээ урид партийна организаци комплексно хоёр бригадын ургаса хуряалгада, гүрэндэ орооhо тушаалгада ямараар бэлдэжэ байhан тухай асуудал партийна суглаан дээрээ хаража, тусхай тогтоол абаhан юм. Таряа хуряалгада бэлэдхэлые августын 10-да шалгахада комбайнууд, орооhо таряа сэбэрлэлгын машина, тэрэниие адхаха цементнэ талмай болон бусад бэлэн байгаа hэн.

Тиигэжэ ургаса хуряалгые манай колхоз hайн бэлэдхэлтэйгээр угтаа.

«Таряа хуряалга, тушаалгын үедэ коммунистнуудай зорилго» гэhэн асуудалаар партийна суглаан зарлагдаhан байна. Мүн энэ асуудал агитаторнуудай семинар дээрэ зүбшэн хэлсэгдээ.

Партийна суглаанай шиидхэбэреэр тракторна, таряан ажалай бригадануудта 19 коммунист эльгээгдээд, мүнөө тэдэнэр таряа хуряалга, тушаалга дээрэ ажаллана.

Тиигэжэ колхозой хоёр тракторна бригадануудта партийна группанууд байгуулагдаа. Нэгэ группань (партгруппоргнь Б. Алсыев) СССР-эй Верховно Советэй депутат нүхэр Д. Тахановай хүтэлбэрилдэг тракторна бригадада юм. Нүгөөдэ бригадада партийно-комсомольско группа бии. Таряа хуряалга дээрэ ажаллажа байгаашадай дунда эмхидхэгдэхэ социалистическэ мүрысөөнэй условие партийна организаци колхозой правленитэй хамта тодорхойлоод, мүрысөө үргэнөөр дэлгэрүүлжэ байна. Мүн механизаторнууд, колхознигуудай байдаг культстанууд hайнаар түхеэрэгдэжэ, элдэб лозунг, плакадуудаар шэмэглэгдэнхэй. Хүдөөгэй библиотекэ нүүдэл библиотекэ эмхидхэжэ, комбайнай агрегадуудта эльгээгээ, Бригада, агрегат бүхэндэ газетэ, журналнууд саг болзортоо асарагдана. Таряан ажал дээрэ хүдэлмэрилжэ байhан колхознигуудай дунда ниитэ-политическэ хүдэлмэри ябуулха хэрэгтэ хүдөөгэй лекторнууд, багшанар үргэнөөр хабаадуулагдана. Тэдэнэр тусгаар табигдаhан түсэбэй ёhoop ажаллана.

Дээрэ дурсагдаhан хэмжээ-ябуулгануудай ашаар манай колхоз таряа хуряалгые саг болзор соонь эхилээ. Энэ жэлдэ 1587 гектар ороохото таряа хуряаха ёhотойбди. Тэрэнэйнгээ ехэнхи хубииень амяарлан хуряажа абахын түлөө тэмсэжэ байнабди. Мүнөө үедэ колхозой полинууд дээрэ 11 комбайн, лафетнэ 4 жатка, 9 подборщик хүдэлнэ. Манай комбайнернууд социалистическэ мүрысөөндэ оролсожо, дээшэлүүлэгдэhэн уялга абаад, эршэмтэйгээр ажаллажа байна. Жэшээнь комбайнер Ошоров «С-6» гэжэ комбайнаар 250 гектар таряа сохижо, 3000 центнерhээ доошо бэшэ орооhо таряа суглуулхаар хараална. «С-4» комбайнуудай комбайнернууд нүхэр Б-Ж. Ангаев, комсомол Л. Шабанов гэгшэд мүн лэ тиимэ уялга абанхай.

Гүрэндэ орооhо таряа тушаалгые ойрын болзорто дүүргэхын тула автомашинын шофёрнууд Ж. Маланов, Д. Зайганов гэгшэд баhал дээшэлүүлэгдэhэн уялга абаhан байна.

Таряа хуряалгын үедэ партийна организациин ябуулжа байhан эмхидхэлэй болон политическэ хүдэлмэридэ дутуу дунданууд, бэрхэшээлнүүд үшөөл бии. Партиин айкомой эмхидхэлэй таhаг партийна организациин хүдэлмэридэ мүртэй туhаламжа үзүүлнэгүй. Энэ таhагые даагша нүхэр Бельгаев үнгэрэгшэ оной ноябрь hараhаа хойшо манайда оройдоол нэгэ ерэhэн байна. Энээнhээ хойшо партиин айком манай парторганизацида анхаралаа табижа, ажал хүдэлмэридэмнай зохихо туhаламжа үзүүлхэ бэзэ гэжэ найданабди.

Г. Сыренов, Түнхэнэй аймагай «Путь Ленина» колхозой партийна организациин секретарь.

САБШАЛАНГАА ОРХИНГҮЙ, БУЛТЫЕНЬ ҺАЙНААР САБШАЖА АБАЯ!

☆ ☆

Түрүү звенонуудта

Карл Марксын нэрэмжэтэ колхозойхид августын хоёрдохи арбан хоногой түрүүшын табан үдэрэй дүн гаргаба. Энэ хугасаа соо нүхэр Сизовой хүтэлбэрилдэг үбһэшэдэй звено түрүүлжэ гараа. Арбан дүрбэн гэрэй эзэн эхэнэрнүүдһээ бүридэһэн энэ звеногой хүн бүхэн 5 хоногто тус тустаа дунда зэргээр үдэрэй 0,56 га сабшажа, һайшаалда хүртэбэ. Нүхэр Устинья Павлова, Прасковья Сизова, Александра Казанцева гэгшэд үдэрэйнгөө нормые 130—150 процент дүүргэнэ. Эдэнэртэ тус бүридэнь 25—100 түхэриг шан барюулагдаба.

Мүн Алцаг гэжэ газарта хүдэлжэ байһан нүхэр Д-Н. Шаралдаевай хүтэлбэрилдэг звено һайнаар хүдэлжэ, 300 гектар талмайн үбһэ сабшаба. Энэ звеногой түрүү гар хүжүүршад Л-Ц. Бадмаев, С. Шаралдаева, Б. Мункуев гэгшэд үдэртөө 0,70—0,80 га сабшажа, һайн жэшээ харуулна. Морин косилкашад Д. Жамбалдоржиев, Д. Балтаров гэгшэд үдэрэйнгөө даабарие мүн лэ 100—110 процент дүүргэнэ. Август һарын түрүүшын арбан хоногто наратай сэлмэг үдэрнүүд байжа, нилээдгүй ехэ үбһэн хуряагдаа. Таарамжатай сагые бүрин хэрэглэжэ шадаһанай ашаар үбһэн һайн шанартайгаар, гээлтэ хоролтогүйгөөр хуряагдана. Нүхэд Самбуев, Шаралдаев гэгшэдэй хүтэлбэрилдэг звенонууд тус густаа 550—600 центнер үбһэ сомоо.

Тус колхозой сабшалангай ехэнхи хубинь сабшагдажа хуряагдаа. Эдэ үдэрнүүдтэ колхозойхид үлэһэн үбһэеэ богонихон болзорто хуряажа дүүргэхын түлөө бүхы хүсөө элсүүлэн ажаллана.

Д. Дугаров.

Тори.

Һаалишад силос даралсана

«Путь социализма» колхоздо (Ярууна) үбһэ сабшалгын, шэмэтэ силос даралгын халуун хаһа ябажа байна. Ниитынгээ малда элбэг хүрэхөөр бүдүүн, концентрированнэ, шэмэтэ тэжээл ехээр бэлдэжэ, малайнгаа ашаг шэмые горьтойгоор дээшэлүүлхэ зорилго колхозникууд урдаа табинхай.

Үнгэрһэн хэдыхэн үдэрэй туршада 200 гаран центнер силос тэндэ даргдаба. Шииράг шамбай залуушуул, наһажаал колхозникууд, һаалишад хоорондоо мүрысэн, бүтээсэтэйгээр хүдэлнэ. Залуу һаалишад-комсомолшууд Намжилма Бадмаева, Цыжип Гармаева гэгшэд үнеэдээ һаажа дүүргээд, силос даралгада ябахадаа нүхэдтөө ажалай жэшээ харуулна.

Н. Дамбаев.

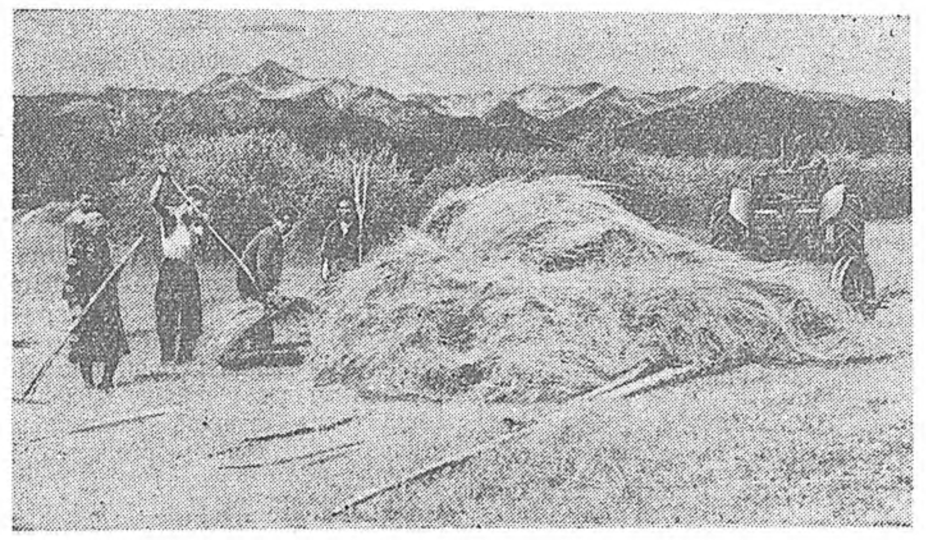

Курумканай аймагай Сталинай нэрэмжэтэ колхозой малшад ниитынгээ малда тэжээл бэлэдхэлгэдэ эдэбхитэйгээр хабаадалсана. Ахалагша һаалишан Б. М. Батуевагай хүтэлбэрилдэг звено колхоз соогоо хоёрдохи һуури эзэлжэ ябана. **Зураг дээрэ:** тус звеногой үбһэшэд тракторна нагшуургаар үбһэ суглуулжа ябана.

А. Мантаевай фото.

Хээрэ хүдэлэгшэдэй эрилтые хангаха

Республикымнай колхозуудай үргэн ехэ сабшалан, тарялан дээгүүр үбһэ, тэжээл бэлэдхэлгын, орооһо тарянай ургаса хуряалгын тон харюусалгатай халуун хүдэлмэри түлэг дундаа ябажа байна. Энэ үедэ колхозуудай нилээд олон ажалшад, малшад артелиин центр, тосхонуудһаа холо байрланхай, унаһан малгайгаа абаха сүлөөгүй ажаллана. Тэдэнние ажаһуудалай хэрэгсэлнүүдээр, үргэн хэрэглэлэй эд бараагаар хаһа сагтань хангахын тула худалдаа наймаанай хүдэлмэрилэгшэд ехэхэн оролдолго гаргана. Мүнөө олонхи аймагуудта колхозуудай холын гүүртэ, отара, полевой стануудаар автолавка, мори тэргэтэй, нүүдэл наймаа ябана, зарим бүри холын фермэ, отарануудай культбазануудта наймаалагшагүй ларёгуудшье олон бии болонхой.

Байгша ондо республикын колхозуудта үбһэ хуряалга дээрэ, малай фермэ, отарануудаар наймаатай 25 автолавка ябажа, үргэн хэрэглэлэй эд бараа худалдана. Сэлэнгын, Зэдын аймагуудта тиимэ хоёр автолавка эгээл холын гүүртэ, отара, полевой стануудта байгшадые хангана. Гадна, сельпо, магазинуудта дүтэ шадар байгшадта элдэб хэрэгсэлэй эд бараа саг үргэлжэ морёор абаашажа худалдадаг юм. Тиихэдэ бүри холын фермэ, гүүртэ, отарануудта хамта наймаалагшагүй 125 ларёк эмхидхэгдэнхэй. Таряа хуряалгын үедэ үшөө 40-өөд шахуу наймаалагшагүй ларёгууд нэмэжэ нээгдэхэ байна. Хойто-Байгалай, Баргажанай аймпотребсоюзайхид далайдахи загаһашадые һайнаар хангана. Тиигэжэ республикын аймпотребсоюзууд байгша оной түрүүшын хахадта нүүдэл наймаагаар хүдөө ажалшадта хамта 8 миллион түхэригэй эд бараа худалдаа.

Хүдөө ажалшад, малшадай дунда нүүдэл наймаа, оролдосотой һайнаар эмхидхэжэ, суурхаһан хүдэлмэрилэгшэдшье олон. Жэшээлхэдэ, Мухаршэбэрэй аймпотребсоюзай автолавкын наймаалагша нүхэр Чилимов автомашинаа өөрөө жолоодон, аймагай «Дружба», «Үнэн», «Ошон», «Илалта», Ленинэй нэрэмжэтэ болон бусад колхозуудай холын гүүртэ, отарануудаар ябажа, энэ оной 7 һарын туршада 400 мянган түхэригэй эд бараа, эдеэ хоолой зүйлнүүдые худалдаа. Гадна, эдэ үдэрнүүдтэ нүхэр Чилимов холын үбһэшэдэй отог, полевой стануудаар ябажа, үбһэ, таряа хуряалгада хэрэгтэй зэр зэмсэг, алха дүшэ, бүлюу гэхэ мэтэ жэжэ хэрэгсэл худалдана. Энэ эдэбхитэй наймаалагша ажалшад, малшадай эрилтые хараадаа абажа, хожомынь ерэхэдээ хэрэгтэй эд барааень оложо асархые оролдодог юм.

Курумканай аймагта нэгэ автолавка, мори тэргэтэй наймаа, наймаалагшагүй олон ларёгууд хүдэлнэ. Эндэхи аймпотребсоюзай автолавкын наймаалагша нүхэр Петрова зуу һайса гаран модоной газартахи Дэрээн, Гарга гэжэ газарнуудаар худалдаа наймаа эмхидхэжэ, һара бүриингөө даабарие 120—130 процент дүүргэнэ.

Гэбэшье, Заиграйн аймпотребсоюзайхид (түрүүлэгшэнь нүхэр Трутнев) колхозуудай холын гүүртэ, отарануудта, полевой стануудта мүнөө болотор нэгэшье наймаалагшагүй ларёк нээгээгүй, малшад, ажалшадай дунда нүүдэл наймааншье ёһоор эмхидхэнэгүй. Кабанскын аймагай потребсоюз (түрүүлэгшэнь Гурулёв) шэнэ автолавка абаһаар үни болобошье, тэрээндээ мүнөө хүрэтэр наймаалагшые олоогүй байһаар. Ториин аймагта баһал иимэрхүү байдал үзэгдэнэ.

Мүнөө республикын аймагуудай худалдаа наймаанай хүдэлмэрилэгшэд наймаалагшагүй ларёгуудые олоор нээжэ, ойрын сагта нүүдэл наймаа һайнаар эмхидхэжэ, колхоз, совхозуудайнгаа үбһэ, таряа хуряалга дээрэ ажаллагшадай, малшадай эрилтые гүйсэд хангаха зэргэтэй.

Д. Колмаков, Буркоопсоюзай парторганизациин секретарь.

А. ЖАМБАЛДОРЖИЕВ

Монгол бүжэгшэ басаганда

Шэршүү торгон тэрлигэйш
Сэнхир хүбөө ялараад,
Шиний уран бэлигэй,
Сэсэг мэтээр бадараал.

Халха Монголой суута
Хабата сэдьхэлэй соёл
Хүдэлсэ бүхэндэнь дуудан,
Хүгжэм уряагаар гоёл.

Далита шубуун мэтэ —
Дангина һайхан бүсгүй
Галта хараса шэдэн,
Гараа дэлгэн гүйн—

Зэбэтэ номин хуурайш
Зэдэлхы танин мэдэрнэб.
Агтын табраанда дуураад,
Алтан зүүдэ бэдэрнэб.

Шэршүү торго дэбдидэг
Сэсэгтэ талаш дуудаад,
Хараасгайн далидал дэбидэг
Харахан нидхэдэш дурлааб.

Малай шэнэ байранууд баригдана

Хэжэнгын аймагай Энгельсын нэрэмжэтэ колхоздо энэ жэл барилгашадай тусхай бригада эмхидхэгдээд, хүдэлмэрилжэ байна. Тэрэнь хэдэн звено боложо хубаарилагданхай, малшадай байрын 10 гэр, 300—300 толгой хонидой байха 2, 250 хурьгадай, 100 толгой үхэрэй, 100 толгой тугалай, мүн шубуудай байрануудые нэгэн доро барижа байнхай. Эдэ байранууд дүүргэгдэхэ ойртоо.

Коммунист Даша-Жамса Нимбуевай даадаг звено илангаяа һайнаар ажаллана. Мүн дархашуулай дунда 63 наһатай Михаил Яковлевич Карнаков, Иннокентий Константинович Степанчик болон бусад үдэрэйнгөө даабарие 130—140 процент хүрэтэр дүүргэнэ.

Колхозой барилгашад малайнгаа байрануудые октябриин 15 хүрэтэр үбэлдэ бэлэн болгохо зорилготойгоор ажаллана. **Ц.-Д. Ринчино.**

Худалдаа наймаанай түрүүшүүл

Үрмын-Адаг гэжэ газарта байдаг Юрөөгэй сельмаг ажалшадай хэрэглэдэг эд бараа саг соонь асардаг, һайнаар хүдэлмэрилдэг магазин гэжэ тоологдодог юм. Энэ магазинай наймаашан Мария Базаржапова магазинаа гурим һайнтай болгоо. Гэхэһээ гадна, худалдан абагшадай ерэхэдэ тэдэнэртэ илдам налгайгаар хандажа, эрилтыень культурнаар хангадаг байха юм.

Энэ эрхим наймаалагша һара бүриингөө даалгабари хододоо 110—120 процент хүрэтэр дүүргэнэ. Ташир тосхондохи эдеэ хоолой зүйл худалдадаг магазинай наймаашан Долсон Дашиева Мариһаа дутуугүйгөөр хүдэлнэ. Тэрэ түсэбөө һара бүхэндэ дүүргэхэһээ гадна, хүдөө ажахын продуктнуудые бэлэдхэхэ хүдэлмэри амжалтатайгаар ябуулна.

Сэлэнгын аймагай Юрөөгэй сельпо холын гүүртэ, отарануудай малшадые, үбһэ, таряа хуряалгын хүдэлмэридэ ябагшадые хангахын тулада Талын-Булаг, Үдэнгэ, Дээдэ-Юрөө гэжэ газарнуудта наймаалагшагүй 4 ларёк нээбэ. Автолавкые даагша Белов малшад болон үбһэшэдтэ, полевой стануудаар хододоо ябажа наймаа хэнэ.

Р. Гомбоин.

АРАДАЙ ДЕМОКРАТИИН ОРОНУУДТА

ГДР-эй хүдэлмэришэдэй эдэбхи

БЕРЛИН, (ТАСС). Германиин Демократическа Республикын ажалшад СЕПГ-эй V съездын тогтоолые һайшаан дэмжээд, ажалай шэнэ амжалта туйлана. ГДР-эй промышленна предприятиин хүдэлмэришэд бии байгаа арга боломжонуудаа хүсэдөөр хэрэглэжэ, гаргадаг продукцияа дээшэлүүлхэ гэһэн зорилго урдаа табинхай. Жэшээнь, хүндэ машина бүтээлгын заводой хүдэлмэришэд заводойнгоо ерэхэ жэлэй түсэб хаража үзэхэдөө 1959 онойнгоо түсэбые хоёр миллион маркаар дээшэлүүлхэ уялга абаа. Мүн боро нүүрһэ малтадаг комбинадайхид түсэбһөө гадуур 1,6 миллион тонно нүүрһэ малтаха байна.

Мүнөө республикын предприятинууд жэлэйнгээ түсэбые болзорһоонь урид дүүргэхын түлөө эршэмтэй шангаар ажаллажа байнхай. Риза городой металлургическа предприятиин коллектив ГДР-эй авиационно промышленностьда хэрэглэгдэхэ булад үйлэдбэрилгые дээшэлүүлхэ юм. Тэрэшэлэн юумэ үргэдэг түхеэрэлгэнүүдые хэдэг Лейпцигэй заводой хүдэлмэришэд, инженернүүд болон техникүүд Республикынгаа һайндэр — Октябриин 7 болотор жэлэйнгээ түсэбые дүүргэхээр ажаллажа эхилэнхэй.

Албаниин таряалан дээрэ

ТИРАНА, (ТАСС). Албаниин таряашад намарай тариянай ургасые хуряалгын хүдэлмэрие дүүргэжэ байнхай. Ороной ехэнхи тарянайнь хүдэлмэри хүдөө ажахын машинануудаар хэгдэнэ. Гүрэн деревниингээ таряашадта туһаламжа болгон 15 мориной хүсэтэй 2100 трактортай, 100 комбайнтай, 2 мянга гаран хүдөө ажахын бусад машинануудтай, 21 машинно-тракторна станцинуудые эмхидхэжэ үгөө. Энэ жэлдэ МТС-эй машинанууд, зөөлэн хахалалгада оруулхада 700 мянган гектар газар элдүүрилхэ юм. Энэнь 1950 онойхидо орходоо 14 дахин ехэ болоно. Орон дотор трактористнууд, комбайнернүүдые бэлэдхэхын тула хүдөө ажахын механизаторнуудай һургуули нээгдэнхэй.

КНДР-эй хүдөө ажахые механизацилга

ПХЕНЬЯН, (ТАСС). Республикын хүдөө ажахые механизацилха үүргые саашадань һайжаруулха тухай тогтоолые Республикын Министрнүүдэй кабинет баталан абаа. Түрүүшын табанжэлдэ — 1957—1961 онуудта трактораар элдүүрилдэг газараа 500 мянган гектар болгохо, тиихэдэ 1958 оной дүүрэтэр гүрэнэй 21 машинно-тракторна станцинуудые байгуулха гэжэ тогтоол дотор хараалагданхай. Тэрэшэлэн тракторнуудые болон хүдөө ажахын машинануудые саг үргэлжэ заһажа байхын тула 1961 оной дүүрэтэр орон дотор заһабарилгын заводууд баригдаха юм.

Хүдөө ажахын шэнэ кооперативууд эмхидхэгдэбэ

ПРАГА, (ТАСС). Байгша оной эхинһээ хойшо Чехословаки дотор 770 хүдөө ажахын нэгэдэмэл шэнэ кооперативууд эмхидхэгдэжэ, тэрээндэ 195470 гектар газар элдүүрилдэг 40808 таряашад нэгэдэһэн байха юм.

Мүнөө Чехословаки дотор 11820 хүдөө ажахын нэгэдэмэл кооперативууд эмхидхэгдэһэн байна. Һүүлэй мэдээнэй ёһоор, орон дотор 3943329 гектар газартай 772630 таряашад кооперативуудта нэгэдээд байнхай.

Болгариин түмэр харгы электрификацилагдана

СОФИЯ, (ТАСС). Республика дотор түрүүшынхеэ Урда Болгариин София—Пловдив гэжэ түмэр харгын магистраль электрификацилагдахань. Мүн тэрэшэлэн гурбадахи табан жэлдэ София—Плевен гэһэн түмэр харгы электрификацилагдахаар хараалагдана.

Түмэр харгы электрификацилха гэһэн тогтоол байгша оной июнь һарада боложо үнгэрһэн Болгариин Коммунистическэ партиин VII съезд дээрэ баталагдаһан байгаа.

Хитадта металлургическа предприятинууд баригдана

ПЕКИН, (ТАСС). Уханьска металлургическа комбинадай барилгашад болзорһоонь 3 һара урид түрүүшын коксово батарей барижа, ашаглалгада үгэбэ.

Тэрэшэлэн Синьцзян-Уйгурска автономно областиин Урумчи гэжэ газарта металлургнуудай городой һуури табигдаа. 1960-аад ондо эндэ металлургическа комбинат баригдахаар хараалагдана.

Мүн Янцюан город шадархи Шаньси нютагта баригдажа байгаа металлургическа заводой барилгын хүдэлмэри үдэр, һүнишье замханагүй. Эндэ хоёр домно, нэгэ ехэ талмай, электропеэшэн болон прокатна цехүүд баригдажа байнхай. Нютагай ажалшадай хүсөөр бүтээгдэжэ байгаа эдэ барилганууд октябриин нэгэндэ ашаглалгада үгтэхэ юм.

Хитадай Арадай Республика. Дотор Монголой хилэ шадар Ордос гэжэ хадалиг газарта геологууд нефть бэдэржэ байна. Эндэ ехэ нефть олдоо.
Зураг дээрэ: нефть бэдэрэгшэд газарые тэһэлэн туршажа байна.
ТАСС-эй фотохроника.

МАЛ, УНАА ҮХҮҮЛҺЭНЭЙ ТҮЛӨӨ ХАРЮУСАЛГА

Юридическэ консультаци

«Советскэ байгуулалтын нангин, халдашагүй үндэһэ һуури, Эхэ ороноймнай баялиг болон хүсэ шадалай эшэ үндэһэн, бүхы ажалшадай шанга шадалтай, болбосон байдалай эшэ үндэһэн бологшо ниитын, социалистическэ зөөрие СССР-эй гражданин бүхэн аршалан хамгаалха, бэхижүүлхэ уялгатай» гэжэ СССР-эй Конституциин 4-дэхи статья соо хэлэгдэнэ.

Ниитын адууһа мал—оронойманай баялигай эшэ үндэһэнүүдэй нэгэн юм. Тиимэһээ, мал ажалаа хүгжөөн дэбжээхэ хэрэгтэ парти, правительство ехэ анхарал хандуулдаг.

Ниитын адуу малда хайша хэрэгээр хандаһан хүнүүд тушаа абтаха хэдэн хэмжээнүүд хуулияар хараалагданхай. Колхозой баялигта тон олонхи гражданинууд эзэн ёһоор, гамтайгаар хандадаг. Гэхэтэй хамта колхоз, совхозуудай малда тунайша муугаар хандажа, гэмтэ хэрэг хэжэрхидэг зарим хүнүүд бии. Иимэ ушар тохёолдуулагшад хуулиин харюусалгада хабаадуулагдахаһаа гадна, үхүүлһэн гү, али гэмтээһэн малайнгаа үнэ сэнгые түлэдэг юм. Мал үхүүлжэ гү, али гэмтээжэ, колхоздо гү, али совхоздо ушаруулһан гарзыень түлүүлхэ гээшэ колхозой зөөрие хамгаалан бэхижүүлхэ аргануудай нэгэн болоно.

«Колхоз, совхозуудай мал үхүүлһэнэй гү, али хулгайлһанай түлөө зэмэтэйшүүлые материальна харюусалгада хабаадуулха тухай» СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй 1954 оной февралиин 17-ной тогтоол соо иимэ хэмжээн хараалагданхай.

Малда эзэн бусаар, хайша хэрэгээр хандажа гү, али ажалай журам ондоогоорошье эбдэжэ, адууһа мал үхүүлэгшэд хамагай түрүүндэ хүдөө ажахын артелиин Уставай 17-дохи статьягай ёһоор журамай зэмэ амсаха болоно. Гэбэшье иимэ зэмэдэ орогшод өөһэдынгөө хэһэн гарза түлэлгэһөө сүлөөлэгдэхэгүй. Энээн тушаа «Гражданска колхозно хэрэгүүдые шиидхэхэ ябадалай дүршэл тухай» СССР-эй Верховно сүүдэй пленумэй 1950 оной майн 5-най тогтоолой 6-дахи пункт соо хэлэгдэнхэй.

Колхозой зөөридэ эзэн бусаар, хайша хэрэгээр хандажа, олзынь бага болгоһон колхозник имагтал журамай талаар зэмэдэ хабаадуулагдаха ёһотой гэжэ мүнөөнэй хуулинуудые үндэһэ болгон тобшолол хэхээр байдаг юм. Жэшээлхэдэ, малай хүшэ тамирые муудхааһан, морие саг зуура ажалда хэрэглэхэ аргагүй болгоһон колхознигто хүдөө ажахын артелиин Уставай 17-дохи статьягай ёһоор лэ зэмэ тохогдохо байна. Морие ажалда ябаха аргагүй болгоод байбал, үдэр бүхэнэй түлөө хоёр ажалта үдэр хүрэтэр, гүүнэй унага хаяһанай түлөө 20 ажалта үдэрыень артелиин правлениин шиидхэбэреэр колхознигһоо хаһажа болохо юм. Энээн тушаа «Колхозуудтахи ажалай эмхидхэл һайжаруулха, бүтээсыень дээшэлүүлхэ, түлөөһыень гуримшуулха хэмжээнүүд тухай» СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй 1948 оной апрелиин 19-нэй тогтоол соо, «Колхоз, совхозуудай адуу моридой тооё олон болгохо, тэдэнэй харууһа, тэжээлые һайжаруулха хэмжээнүүд тухай» СССР-эй СНК-гэй, ВКП(б)-гэй ЦК-гэй 1943 оной майн 12-ой тогтоол соо хэлэгдэнхэй.

Хубиингаа ажахыда хэрэглэхын тула мори унаа, үхэр мал абаад, гэмтээжэ гү, али үхүүлжэ, колхозые хохидолдо оруулһан колхозникууд гарзыень харюулха зэргэтэй.

Колхозой ажал хэжэ гү, мал харууһалжа ябахадаа мал болон унаа гэмтээһэн гү, али үхүүлһэн колхозник гражданска кодексын 403-дахи статьягай ёһоор харюусалга дааха байна. Хүдөө ажахын артелиин Уставай үндэһөөр колхозникуудай ажалай гуримшуулагдадаг байһан туладань, уялгадаа муугаар хандажа колхоздо ушаруулһан гарза имагтал Уставай 17-дохи, гражданска кодексын 403-дахи статьянуудаар тодорхойлогдохо юм.

Һалан нобшо, харюусалгагүй ябадал гаргажа, артельдээ гарза ушаруулһан колхозник материальна харюусалгада хабаадуулагдаха ёһотой.

Артельдэ тушаал даажа байһан хүнүүд колхоздоо гарза гай сэхэ тохёолдуулбал, эгээлэй колхозникууд шэнгеэр материальна харюусалгада хабаадуулагдаха.

Колхоздоо сэхэ гарза ушаруулагшад хамагай түрүүндэ харюусалгатай байха болоно. Хэрбээ тушаалтад буруу ябуулга хэжэ гү, али хэмжээ абангүй байжа, колхозые гарзатуулалсаа һаа, материальна харюусалгада хабаадуулагдаха юм. Жэшээлхэдэ, фермые даажа байгаад, адууһа малаа тэжээлээр хангаха хэмжээ абаагүй, малшадайнгаа хүдэлмэрие хинан шалгаагүй һаа, малай гарзалһанай түлөө малшадтал адляар материальна харюусалгада хабаадуулагдаха байна.

Колхозникуудай ушаруулһан гарза гайе хүдөө ажахын артелиин Уставай 17-дохи статья соо хараалагдаһан гуримай ёһоор түлүүлхэ. Бусад ушарта хэһэн гарзыень колхозникой өөһэдынь зүбшөөлөөр гү, али үгышье һаа, сүүдэй шиидхэбэреэр түлүүлхэ ёһотой.

Үхүүлһэн малай сэнгые түлэжэ гү, али адли малыень үгэжэ, ушаруулһан гарзаяа хүсэлдүүлхэ байна. Мал үхүүлһэнэйгээ түлөө хэды шэнээн үри колхозникой түлэхэ байһаниинь СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй 1954 оной февралиин 17-ной тогтоол соо хүсэдөөр тодорхойлогдонхой.

Колхозой правлени мал ажалайнгаа байдалые хараада абалсан, мориной орондо үнеэ, хониной орондо ямаа тушаахые зүбшөөжэ болохо юм. Мүн һайн малай түлөө муушаг мал тушаагаад, дутууень мүнгөөр нэмээн хүсэлдүүлхэдэнь ехэшье арсалта байха ёһогүй.

Адууһа мал хулгайлагшад, хуулиин харюусалгада хабаадуулагдахаһаа гадна, нэгэ хахад дахин дээгүүр сэнтэйгээр малай сэн тэхэрюулхэ ёһотой юм. Энээн тухай СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй 1954 оной февралиин 17-ной тогтоол дотор хэлэгдэнэ.

Хэрбээ хуулиин (18 наһа) наһа гүйсөөгүй үхибүүд (түрэлхидэйнгөө зүбшөөлтэйгөөршье) ажалда абтаад, колхоздо хохидол ушаруулаа һаань, тэдэнэй түлөө түрэлхидынь сүм харюусаха ёһогүй юм. Үхибүүдэйнгээ ушаруулһан гарза хохидолой зарим хубиие тэдэнэр түлэхэ ёһотой.

С. Алексеев, БурАССР-эй адвокадуудай коллегиин президиумэй түрүүлэгшэ.

Оролдосотой буруушан

Тарбагатайн Баруун Асын урда бэедэ Заиграйн аймагай «Коммунизм» колхозой хоёрдохи комплексно бригадын һаамхай үнеэд, залуу мал байрланхай.

Эндэхи колхозникууд малаа таргалуулжа, ашаг шэмыень улам дээшэлүүлхын тула оролдолго гаргана.

Жэшээнь, олон жэлэй туршада мал дээрэ хүдэлжэ байдаг Гунгаагай Амгалан үнгэрэгшэ үбэл 53 бируу даажа абаад, нэгэшье толгой гарзалуулангүй, тобир шадалтайгаар хабарай ногоондо гаргаһан байха юм. Энэ нүхэрэй оролдосотойгоор ажаллажа байһаниинь колхозһоо гадна, мүн аймаг дотор мэдээжэ болонхой.

Хабарай сагта үбһэ тэжээлээр дутамаг байбашье, ехэхэн оролдолго гаргажа, ниитынгээ мал һүрэгые саг болзортонь эдеэлүүлжэ, уһалжа, заримыень таряа талханай зүйлөөр бордожо, тамирынь муудуулангүй ондо оруулааһэн. Зунай бэлшээри дээрэ малаа шадамар бэрхээр адуулан, бултыень таргалуулжа шадаа. Малаа үдхэн ногоотой ойн соорхой соогуур, уһанда дүтэ газараар бүрэнхыһөө бүрэнхы болотор адуулдаг.

Амжалта туйлаһанайнь түлөө буруушан Амгаланиие колхозой правлени энэ жэлдэ хэдэн дахин тэмдэглэһэн, үнэтэ шангуудые барюулһан байха юм.

Д. Дагбаев.

Бухгалтернууд бэлдэгдэхэнь

Кяхтын хүдөө ажахын техникум колхоз болон совхозуудай бухгалтернуудые бэлдэнэ. Мүнөө жэл манай техникумдэ долоон класс дүүргэhэн бухгалтер гү, али нягталан бодогшоор хүдэлhэн хүнүүд абтаха. Тэрэшэлэн арбаншье класс дүүргэhэн хүнүүдэй hурахада болоно.

Колхозой правлениинүүд ажал хүдэлмэридөө шалгарhан, бэлигтэй бэрхэ залуушуулые энэ техникумдэ эльгээхэ зэргэтэй.

Һурахаяа ерэhэн колхозникүүд шалгалтаа үгөөд байбал, конкурсгүйгөөр абтаха юм. Тэдэнэр hурахадаа түлөө мүнгэ түлэхэгүй, байраар хангагдаха.

Мүн энэ техникумдэ газар хэмжэдэг техникүүд бэлдэгдэнэ.

Техникумдэ орохын тула августын дүүрэтэр шалгалта үгэжэ болохо.

Э. Вельвер, Кяхтын хүдөө ажахын техникумэй директор.

Шэнэ номууд

Москвада болохо бурят искусство, уран зохёолой декадые угтуулан, Бурядай номой хэблэл шэнэ номуудые гаргаба.

Республикын үнинэй уранзохёолшодой нэгэн Бато Базароной зохёоhон шүлэгүүдэй суглуулбари, залуу поэт Солбон Ангабаевай «Байгалай таабари» гэжэ шүлэгүүдэй суглуулбари, поэт Цыден-Жап Жимбиевэй «Шүлэг—минии хүлэг» гэжэ шүлэгүүдэй суглуулбари гараба.

С. Барер.

Сибириин ананас

Манай эндэ ургадаг шасаргане зарим хүн Сибириин ананас гэжэ нэрлэдэг юм. Юундэ тиигэжэб гэхэдэ, энэ жэмэс ой модотой, элhэн губи газарнуудта ургадаг. Шасаргана гэээшэ хүнэй бэедэ hайн элдэб витаминуудаар элбэг байна.

5 метр шахуу үндэр шасарганын эшэ, hалаада угаа олон жэмэс ургаха, эдеэшэдэг. Энээнhээ боложо эдеэндэ дарагдаад, эшэнь заримдаа хухардаг.

Шасаргана жэмэс A, B_1, B_2, C, E гэжэ витаминуудаар элбэг байдаhаа гадна, элдэб кислота, минеральна бодосуудтай юм. Энэ жэмэс эдеэндэ муу, мүн бусадшье үбшэнтэй хүнүүдтэ ехэ туhатай байдаг.

Шасаргана Сибирьтэ элбэгээр ургана. Тэрэнэй жэмэсээр варени, кисель, элдэб умданай зүйлнүүдые хэдэг байна. Жэмэсhээ гараhан шүүhээр хэрхэ үбшэн, арhа мяханай хоорондохи hэбхэ, гэдэhэнэй үбшэ эмшэлхэдэ туhатай юм. Шасарганын жэмэсhээ абтаhан тоhон хүнэй бэедэ hайн байхаhаа гадна, эдеэ хоолдо амта оруулдаг. Энэнэй тоhон медицинэдэ ехээр хэрэглэгдэдэг. Бэеын арhанай туберкулездо, галда халаhан шархадта шасарганын тоhо түрхихэдэ hайн байдаг. Шасарганын жэмэсээр шара шэрэ, набша намаагаарнь хара шэрэ хэдэг байна. Имеэ шэрээр ноохон, нүмаажан будүүдые будахада ехэ hайн байдаг. Шасарганын модоор гааhа, мундштук, уралан гоёоhон эшэ, барюул хэдэг.

Шасаргана сэсэглэжэ байхадаа ехэ бал тоhотой байдаг. Тэдэнь зүгы үсхэхэдэ ехэ таатай зохид юм.

Шасаргана—олон hалаатай, жэгдэрэ, түргөөр ургадаг модон. Энээнэй үрэные тариhанай удаа оройдоол хахад hара болоод байхада, нэгэ жэгдэхэнээр газарhаа дээшээ гаража эхилдэг.

Шасаргана Сэлэнгын, Зэдын аймагта элбэгээр ургадаг. Энэ модые сад, сэсэрлиг соогуур тарибал таатай зохид байна.

Б. Шагжитаров.

Шүүбэритэ хоёрдохи лотерей

РСФСР-эй Финансын министерство энэ жэлдэ шүүбэритэ хоёрдохи лотерей гаргахань. Тэрэнэй билет байгша оной сентябриин 1-hээ худалдагдажа эхилхэ юм.

Шүүбэриинь тираж 1958 оной декабрь hарада үнгэргэгдэхэ байна. Нэгэ биледынь 5 түхэригтэ байха. Хамта дээрээ 1 миллиард түхэригэй билет гаргагдаха юм.

Шүүбэритэ хоёрдохи лотерейгээр 14 миллион шүүбэри наадагдаха байна. Тэдэнэй 13 миллион 945 мянганиинь эд бараа, 55 мянганиинь мүнгэ шүүхэ болоно. Тииhээ тиитэр нэгэдэхи шүүбэритэ лотерейгээр миил 100 мянган түхэригэй эдлэл, 13 миллион 900 мянган түхэриг мүнгэн шүүгдэhэн байгаа.

Шүүбэритэ хоёрдохи лотерейн шүүбэринүүдэй тоодо: 50 «Волга», «Москвич» маркын 100 автомашина, нэгэ нэгэ байратай щитовой конструкциин 100 модон гэр (хабсаргагдадаг) оролсоно. Гэр бүхэниинь 12 мянга 500 түхэригэй сэнтэй байха юм. Элдэб маркын 2400 мотоцикл, 250 мотороллернууд, 1000 пианино, 500 аккордеон, 500 баян, 500 гармони (хромка), элдэб маркын 5000 радиола, агнууриин буу, велосипед, часы болон бусад зүйлнүүд шүүбэридэ тудаха.

Гадна лотерейдэ тудаха мүнгэн шүүбэринүүдэй 450 шүүбэринь 1000 түхэригэй, 4560 шүүбэринь 500, 50 мянганиинь 100 түхэригэй байха юм.

Шүүбэритэ хоёрдохи лотерейн биледүүд предприятинуудта, совхоз, колхозуудта, эмхи зургаануудта, нөөсэлгын кассануудта, хэлхеэ холбооной албан газарнуудта, магазинуудта, театрын кассануудта, газетэ худалдадаг киоскнууд болон бусад эмхи зургаануудта худалдагдаха байна.

Лотерейн биледые олоор худалдаhан хүнүүдтэ суглуулhан бүхы мүнгэнэйнь 2 процент түлэгдэхэ юм.

Байгша оной февраль hарада Российска Федераци дотор шүүбэритэ нэгэдэхи лотерей 1 миллиард түхэригтэ гаргагдаhан байгаа. Тэрэ мүнгэнэй 400 миллион түхэригынь шүүбэри болгон түлэгдэхөөр тодорхойлогдоhон юм.

1958 оной августын 1-нэй мэдээгээр, Бурядай АССР-эй нөөсэлгын кассанууд шүүбэридэ тудаhан лотерейн биледүүдтэ 1 миллион 962 мянган түхэриг түлэhэн байна.

Шүүбэридэ тудаhан биледүүд мүнөө хүрэтэр кассануудта орожо үргэлжэлhөөр. Эдэ биледүүдтэ тудаhан шүүбэри 1959 оной январиин 1 хүрэтэр түлэгдэхэ байна.

Лотерейн хоёр биледтэ «Москвич» автомашина тудаа. Юhэн биледтэ мотоцикл тудаа.

Тэрэшэлэн 17 холодильник, 7 радиола, туд бүридөө 4320 түхэриг сэнтэй цигейковэ 2 дэгэл, 1300 түхэриг сэнтэй 3 алтан часы, эхэнэрэй зүүдэг 5 алтан часы, «Волга» гэжэ 16 радиограммофон, «Зоркий» гэжэ 5 фотоаппарат, «Смена-2» гэжэ 31 фотоаппарат, гараар оёдог оёдолой 28 машина гэхэ мэтэ шүүгдээ.

Түрүүшын лотерейн тиражай гарахын урда тээхэнэ билет худалдан абахые хүсэгшэд олон байгаа. Гэбэшье, манай республикада тараагдахаар эльгээгдэhэн билет сүм худалдагдашаhан байгаа hэн.

Шүүбэритэ хоёрдохи лотерейн амжалтатайгаар тараагдаха байhанда hэжэг байхагүй.

Г. Павлоцкий, Бурядай АССР-эй гострудсберкассай, госкредидэй Управлениин начальник.

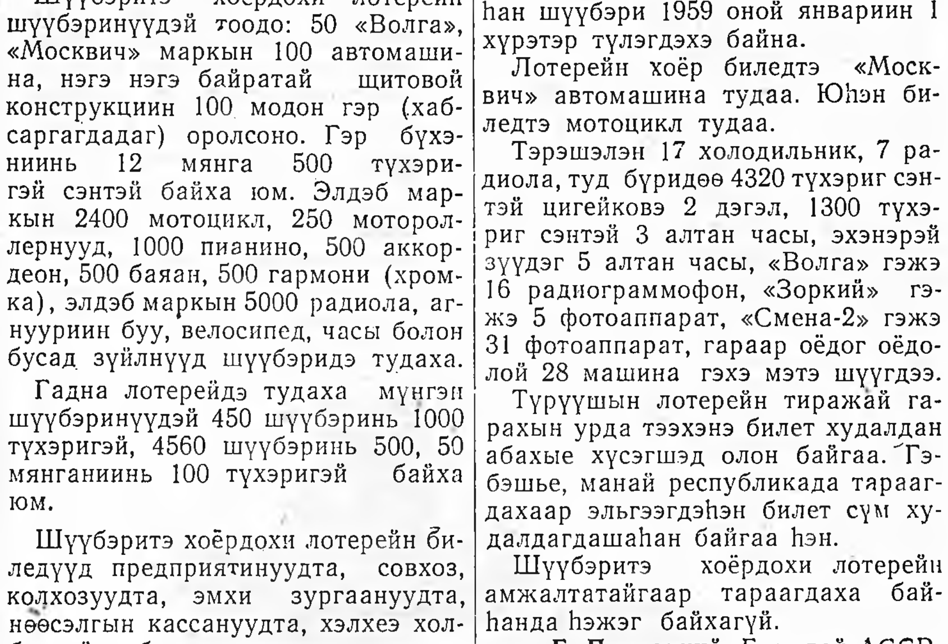

ЭЖЭЛШЭҺЭН ХОЁР. З. Гайнулинай фотоэтюд.

Казахска ССР. Бүмбэрсэг дэлхэйе шэнжэлхэ жэлэй түсэбөөр Заилийска Ала-Тау гэжэ хадада хүдэлжэ байhан Казахска ССР-эй Наукануудай Академиин хүдэлмэрилэгшэдтэ hаяхан ГДР-эй эрдэмтэд ошоо. **Зураг дээрэ:** Туюк-Су-2 станциин лаборант Р. Кулакова (зогсоожо байна) болон доктор Гюнтер Скайб гэгшэд сагай уларил шэнжэлнэ.

ТАСС-эй фотохронико.

Уласхоорондын астрономическа съезд боложо дүүрээ

Уласхоорондын X астрономическа съезд Москвада болоод, августын 20-до дүүрэбэ. Түгэсхэлэй заседани дээрэ Уласхоорондын астрономическа союзай гүйсэдхэхы комитет hунгагдаа.

Голландиин элитэ ехэ эрдэмтэ, Лейденскэ обсерваториин директор Я. Оорт Союзай президентээр hунгагдаа. Мүн дүрбэн шэнэ вице-президентнүүд hунгагдаа. Эдэ хэд бэ гэбэл, Л. Гольдберг (США), Р. Петри (Канада), Р. Стой (Урда Африка), Б. Штернберк (Чехословаки) гэгшэд болоно. Энээнhээ урда тээ hунгагдаhан Б. Кукаркин (СССР), О. Хэкман (ФРГ) гэгшэд вице-президентнүүдээр үлөө.

Союзай генеральна секретаряар Д. Сэдлер (Англи) hунгагдаа.

Москвада болоhон съездэ хабаадагшад hанамжануудаа нүхэдэй ёhоор хэлсэжэ, научна ехэ удхашанартай үрэ дүн туйлаа гэжэ шэнэ президент, профессор Я. Оорт тэмдэглээд, саашадаа бүхы дэлхэйн астрономуудай бүри нягта холбоотой болохыень уряалба.

Американ делегациин зүгhөө профессор Л. Гольдберг үгэ хэлэжэ, ээлжээтэ XI астрономическа съездые США-да үнгэргэхэ гэжэ дурадхаад, Американ Наукануудай Академиин уряал уншаа. Энэ уряалынь абтаа. Тиигэжэ XI съезд США-да 1961 ондо болохо юм.

(ТАСС).

Ази, Африкын оронуудай кинофестиваль нээгдэбэ

ТАШКЕНТ, августын 20. (ТАСС). Ази, Африкын оронуудай кинофестиваль Узбекистанай ниислэл Ташкентдэ августын 20-до баяр ёhололой оршон байдалда нээгдээ.

Бирма, ДРВ, Инди, Индонези, Хитад, КНДР, Монгол, ОАР, Пакистан, Цейлон, Япон эндэ фильмнүүдээ харуулхань. Советскэ Союзай зүгhөө Азербайджан, Армени, Грузи, Казахстан, Киргизи, Таджикистан, Туркмени болон Узбекистан фильмнүүдээ харуулха.

Зүүн зүгэй хэдэн оронуудhаа СССР-тэ байдаг посольствын хүдэлмэрилэгшэд, Советскэ Союзай республикануудай, Москва, Ленинградай культурын ажал-ябуулагшад эндэ айлшаар ерээ.

Узбек үндэhэ яhатанай заншалаар фестивальда хабаадагшадые Ташкентын үндэр наhата үбгэжөөлнүүд амаршалаа. Үдэшэлэн Ленинэй нэрэмжэтэ талмай дээрэ олон мянган зон сугларжа, гал аhаагаад, фестивалиин туг үргэбэ. «Искра» гэжэ зунай кинотеатр соо фестиваль нээгдээ. Узбекистанай Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшын нэгэдэхи орлогшо, фестиваль үнгэргэхэ оргкомитедэй түрүүлэгшэ Р. Г. Гуламов баярай суглаа нээжэ, сугларагшадые амаршалба.

СССР-эй Культурын министр Н. А. Михайлов СССР-эй соёл культурын ажал-ябуулагшадhаа фестивальда хабаадагшадые амаршалаад, шэнэ амжалта туйлахыень хүсөө. Советскэ Союзай киногой хүдэлмэрилэгшэдэй зүгhөө кинорежиссер И. Пырьев үгэ хэлээ. Мүн Индонезиин делегациие толгойлогшо г-н Харьото, ОАР-эй делегациие толгойлогшо г-н Хусейн Сидки гэгшэд үгэ хэлээ.

Фестивальда хүндэтэ айлшан боложо ерэhэн Поль Робсоние сугларагшад халуунаар угтаа. Робсон тобшо үгэ хэлэhэнэйнгээ hүүлээр хэдэн дуу дуулаа.

Фестиваль 15 хоног үргэлжэлхэ. Фестивальда хабаадаhан оронууд алфавидай ёhоор ээлжээлжэ, киногоо харуулха. Эгээл түрүүлэн Азербайджан августын 20-до киногоо харуулжа эхилбэ.

ХИЛЫН СААНАҺАА

ООН-эй Генеральна Ассамблейн онсо тусхай сес

НЬЮ-ЙОРК, августын 19. (ТАСС). Үглөөнэй заседани дээрэ Ливанай гадаадын хэрэгүүдэй министр Ш. Малик түрүүлжэ үгэ хэлээ. Ливанда шэнэ президентын hунгагдаhанhаа хойшо Ш. Малик гансал урданай президент Шамуние түлөөлжэ, Американ делегациин hанамжые дабтана. Холбоото Штадуудай манай орондо сэрэгээ оруулhандань «баясхалан хүргэнэб» гэжэ тэрэ мэдүүлбэ. Ливанай бэеэ даанхай байдалда газаа талаhаа саг үргэлжэ аюул ушаруулагдана гэжэ тэрэ оло дахин дабтаа. Гэбэшье, энээние гэршэлhэн нэгэшье баримта хэлээгүй байха юм.

Һүүлээрнь Пакистанай түлөөлэгшэ Али Хан США Англи хоёрой ээрхэг түримхэй ябуулгые hайшаагаа.

Польшын делегациие толгойлогшо, Гадаадын хэрэгүүдэй министр А. Рапацкий үгэ хэлээ. Мүнөө боложо байгаа Генеральна Ассамблейн сессиин гол зорилгонь юуб гэхэдэ, арадуудай энхэ амгалан, бэеэ даанхай байдалда тохёолдоод байhан аюулые зайсуулха зорилго болоно. Энэ зорилгоёо дүүргэхын тулада Генеральна Ассамблей США, Англиин сэрэгые Ливан Иордани хоёрhоо дары гаргуулха ёhотой гэжэ А. Рапацкий хэлэбэ. Польшын Гадаадын хэрэгүүдэй министр Норвегиин болон бусад хэдэн делегацинуудай оруулhан резолюциин проектые шүүмжэлээ. Тиигээд Советскэ Союзай дурадхаhан резолюциин проект дэмжэбэ.

Мүн Бирмын делегациие толгойлогшо У Тан, Югославиин делегат К. Попович гэгшэд заседани дээрэ

Августын 19-нэй заседани

үгэ хэлэжэ, Американ сэрэгые Ливанhаа, Англиин сэрэгые Иорданиhаа дары гаргаха гэhэн эрилтэ дэмжэhэн байна.

НЬЮ-ЙОРК, августын 20. (ТАСС). Августын 19-дэ болоhон үдэрэй заседани дээрэ Марокын делегациие толгойлогшо Филали түрүүлжэ үгэ хэлээ. Манай ороной газар дээрэhээ мүнөө хүрэтэр гадаадын сэрэг гаргагдаагүй байhаар, мүн манай хүршэ болохо Алжирай арад зон дүрбэн жэлэй туршада бэеэ даанхай байдалайнгаа түлөө шуhата дай үргэлжэлүүлжэ байна гэжэ тэрэ hануулба. Эдэ бүгэдэ, мүн Ливан, Иорданида тохёолдоhон шанга байдалшье юун дээрэhээ болоноб гэхэдэ, эндэхи нютагуудай арад зон колониализмда эсэргүүсэн үсэд шангаар тэмсэнэ.

Тиимэhээ Араб Зүүн зүгэй оронуудhаа гадаадын сэрэгүүдые түбхын түрүүндэ гаргуулаад, эндэхи байдалые гуримшуулха шухала гэжэ Филали онсолон тэмдэглээ.

Норвегиин делегат Ханс Энген, Канадын Гадаадын хэрэгүүдэй министр Сидней Смит гэгшэд баруун гүрэнүүдэй оруулhан резолюциин проект hайшааба.

Генеральна Ассамблей США Англи хоёрой ээрхэг түримхэй ябуулгые эрид шууд буруушаагаад, энэ ябуулгынь түлөө тэдэниие харюусалгада хабаадуулха ёhотой гэжэ Украинын делегациие толгойлогшо Л. Ф. Паламарчук хэлээ. Мүнөө тэдэнэр Ливан, Иорданида сэрэгээ оруулаад, тэндэхи зониие «ха» hанаатай байна. Хожом дэнэр ондоо оронуудта, мүн Латин Американ оронуудта с оруулхамнай гэхэдэ болохо hэнэр байтараа Англидашье б гуримшуулхамнай гэжэ г-н Д хэлэхэдээ болохо байна. Ти Генеральна Ассамблей нуудай эрхые хамгаалха, бэеэ даанхай байдалые ёhотой гэжэ Л. Ф. Паламарчу лээ.

Булимтарагшадай сэрэгые гаргахын тулада сугларhан самблейн гол зорилгоёо дүүр хэрэгтэнь баруун оронуудай ду хаhан резолюциин проект шье туhа болохогүй байна гэжэ рэ мэдүүлбэ. Украинын деле энэ проектые буруушаагаад, Со скэ Союзай оруулhан дура дэмжэнэ.

Перугэй делегациие толгойло Белаунди гэгшэ ута унжагар хэлэжэ, агууехэ болон бага оро хоорондоо холбоо харилсаатай ха ёhотой, тэдэнэр ондоо оро дотоодын хэрэгүүдтэ оролсохо гүй гэхэ мэтэ юрэнхы удха юумэнүүдые хэлээ. США-гэй де гациин түлөөлэгшэд Латин Аме кын делегадуудые ганса ганса үдэртөө хэдэн дахин суглуу хөөрэлдэнэ. Тиихэдэнь Латин рикын оронуудай зарим де дууд иимэ баалалта хаша ороходоо, баруун гүрэнүүдэй ор hан резолюциин проектые голо ни дээрэ дэмжэхэбди гэжэ үгэбэшье, Ливанда Американ гээ оруулhан ябадалые Ассамб трибуна дээрэhээ сэхэ hайш дурагүй байна.

АТОМНА, ВОДОРОДНО БУУ ЗЭБСЭГ ХОРЮУЛХЫН, ЮРЫН БУУ ЗЭБСЭГ ХУРЯАЛГА ТҮЛӨӨ ЗАРЛАГДАҺАН УЛАСХООРОНДЫН КОНФЕРЕНЦИ ХААГДАБА

ТОКИО, августын 20. (ТАСС). Конференцидэ хабаадаhан 39 ороной тугуудаар шэмэглэгдэhэн Токиогой Кудан Кайкан гэжэ зал соо августын 20-до атомна, водородно буу зэбсэг хорюулхын түлөө зарлагдаhан уласхоорондын IV конференциин түгэсхэлэй заседани болоо.

Энэ заседани дээрэ конференциин документнүүд уншагдаа. Конференцидэ хабаадагшад деклараци, зуршалга, хандалга-уряа гэhэн иимэ 3 документ баталан абаа.

Конференциин абаhан уряа соо дэлхэйн арадууд иимэ эрилтэнүүдые табиха ёhотой гэжэ хэлэгдэнэ: 1. Ядерна туршалга үгэ дуугүйгөөр дары болюулха. Хэрбээ США Англи хоёрой правительствонуудай Советскэ Союзай жэшээ дагаа hаань энэ эрилтэ дары сагтаа бэелүүлэгдэжэ болохо байна; 2. Англи, Американ сэрэгые Ливан Иордани хоёрhоо дары сагтаа гаргаха; 3. Уласхоорондын шахардуу шанга байдалые hуларуулжа, аша үрэтэй хэлсээ хэхэ эрхэ нүхэсэл бии болгохын тулада эгээл дээдэ тушаалтанай зүблөө зарлаха; 4. Ямаршье ушарта ядерна буу зэбсэг хэрэглэхэгүй гэhэн уялга бүхы правительствонууд абаха ёhотой.

Эдэ бүхы эрилтэнүүдые дүүргүүлхын тулада хүсэеэ нэгэдүүлэн хамтаараа тэмсэхыень манай нүхэдые уряалнабди гэжэ уряа соо хэлэгдэнэ.

Ази, Африкын, Европын, Хойто болон Урда Америкын, Океаниин оронуудhаа 122 делегат тус конференциин хүдэлмэридэ хабаадалсаба гэжэ деклараци соо хэлэгдэнэ. Эдэ делегадууд 39 үндэhэ яhатаниие, уласхоорондын 11 организациие түлөөлнэ. Мүн Японой зүгhөө 106 делегат хабаадаа. Тэдэнэр бүгэдэ хүн зоной ами наhа, энхэ амгалан байдал хамгаалха гэhэн нэгэн ниитэ уг зорилго бэелүүлхын түлөө эндэ суглараа.

Ядерна буу зэбсэгэй туршагдахада радиоактивна тооhон унажа, нилээд ехэ аюул ушаруулагдана гэжэ тэмдэглээд, конференциин делегадууд деклараци соогоо иигэжэ мэдүүлнэ: «Мүнөө үедэ Номгон далайда ядерна буу зэбсэгэй туршалга хэгдэжэ байна. Ядерна hомотой, үлэмжэ холо ошодоггүй баллистическэ ракетэнүүд эндэ туршагдана. Энэ ушар ядерна дайнда эли бодо бэлэдхэлэй хэгдэжэ байhые харуулна. Тиимэhээ ядерна туршалгада эсэргүүсэн тэмсэхэ гээшэ ядерна сэрэг дайнда эсэргүүсэн тэмсэhэн хэрэг мүн болоно».

Бидэнэр ядерна буу зэбсэгэй туршалгые Советскэ Союзай гансаараа болюулhые hайшаагаад, иимэ туршалгаяа дары болюулагты гэhэн эрилтэ США Великобритани хоёрой үмэнэ табинабди жэ деклараци соо хэлэгдэнэ. ехэ гүрэнүүд ядерна буу зэбс туршалга хорихо тухай улас рондын хэлсээ дары баталха той.

Япон. Атомна, водородно буу зэбсэг хорюулхын түлөө уласхоорондын IV конференци Токиодо боложо дүүрэбэ. Зураг дээрэ: конференциин болоhон байшангай хажууда сугларhан эб найрамдалай тала баримталагшадые атомна бомбын тэhэрэлгэhээ гэмтэhэн Чейио Ватанабе амаршалжа байна.

Джапан Прессын фото.

Ядерна буу зэбсэг хорихо, на буу зэбсэгhээ сүлөө газар гуулха, ондоо гүрэнүүдэй дээрэ сэрэгээ байлгахаяа, базануудые барихаяа болихо, рэгэй бүлэглэлнүүдые байгуул болихо гэhэн эрилтэнүүдые нэр табинабди гэжэ деклараци хэлэгдэнэ. Илангаяа Дунда зүгэй оронуудhаа гадаадын дары гаргахые бидэнэр эрин

Эб найрамдал болон национ на бэеэ даанхай байдал асуудалнууд таhаршагүй нягта боотой. Бүхы оронуудай бэеэ хай байдал бүрин хүндэлэг ёhотой. Илангаяа мүнөө үедэ жирта бэеэ даанхай байдал шухала. Тиигэбэл үни удаан боложо байгаа шуhата дайн люулагдаха hэн.

Хитадай Арадай Республ ООН-до түлөөлүүлхэ гэhэн конференцидэ хабаадагшад

Эб найрамдалай түлөө тэмс байгаа бүхы организаци, бүхы эб найрамдалай түлөө хүд улам үргэдхэжэ, шадаал hаа зниие тэрээндэ хабаадуулха оролдохо ёhотой гээд конфе тэмдэглэбэ.

Эб найрамдалай түлөө тэмсэ элдэб ороной эрдэмтэдтэй нягт рисаатай байжа, радиоакти тооhоной аюул тухай баримт дые толилжо байха ёhотой.

Октябриин 15-hаа ноябриин болотор hайн hанаата бүхы дэлх хүнүүдэй ниитэ тэмсэлэй hара гэргэхэ, гадна ядерна буу з бүтээдэггүй оронуудта иимэ зэбсэг абаашуулхагүйн түлөө га тэмсэл хэхэ гэжэ конфе дурадхаба.

Уласхоорондын Ленинскэ ша лауреат Каору Ясуи гэгшын т хэлэй үгэ хэлэhэнэй hүүлээр, рүүлэгшээр hууhан Кипрын д гат Лемис конференци хаагдаба жэ соносхоо.

Ливанай буhалгаашадай ударидагшын мэдүүлгэ

БЕЙРУТ, августын 20. (ТАСС). Американ сэрэгэй Ливанhаа бултадаа гаража ошоогүйдэ, буу зэбсэгээ хуряахагүйбди, тэмсэлээ болюулхагүйбди гэжэ Ливанай буhалгаашадай хүтэлбэрилэгшэдэй нэгэн Рашид Кераме мэдүүлээ.

Бидэнэр буу зэбсэгээ бэлэн байлганабди. Тэмсэл дүүрээдүй—үшөө үргэлжэлhөөр гэжэ тэрэ онсолон тэмдэглэбэ.

Англи ядерна буу зэбсэгэй туршалга үргэлжэлүүлхэнь

ЛОНДОН, августын 19. (ТАСС). Номгон океан дээрэхи Рождество гэжэ аралай оршон тойронхи газарта августын 20-hоо эхилэн тусхай мэдүүлгын хэгдэтэр хүн зоной ябаха хоригдобо гэжэ Англиин Далайн министерство мэдээсэнэ. Юундэб гэхэдэ, Англи эндэ ядерна буу зэбсэгэй туршалга хэжэ эхилхэнь.

Хэрбээ аюулта газарые үргэдхэхэ шухала болоо hаань, энэ министерство тусхай мэдээсэл толи энээн тухай дуулгаха.

Англиин үргэн арад зоной, б дэлхэйн олониитын шанга эри тоонгүйгөөр Англиин правите во урдынхидаал адли ядерна зэбсэгэй туршалга үнгэргэхэнь жэ энэ мэдээсэл харуулна.

Редакторай орлог
С. Б. БАЛЬЖИНИМАЕ

Адрес редакции: г. Улан-Удэ, ул. Ленина, 26 Телефоны редакции: редактора 46-32, зам. редактора—32-74, отв. секретаря—27-37, отделов: партийной жизни и экономики—47-59, пропаганды и местной информации—35-14, культуры и быта — 34-05, писем трудящихся и переводов—24-74, корректорская—32-67, бухгалтерия—37-32 Для междугородных переговоров—16.

Н 00818. Типография Министерства культуры Бурятской АССР. Зак. № 3172.